

ZPRÁVA O ČINNOSTI 2022

MUZEUM BLANENSKA, p. o.

**MUZEUM
BLANENSKA**

zpracovala a předkládá: Mgr. Bc. Pavlína Komínková

Obsah

I. Plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti	4-5
1.1 Sbírkotvorná činnost	5–11
1.1.1 Selekce - akvizice	
1.1.2 Tezaurace - evidence a inventarizace	
1.1.3 Péče o sbírky – uložení, restaurování, konzervování, stav depozitářů	
1.1.4 Zápůjčky sbírkových předmětů	
1.2 Prezentace	12–19
1.3 Interpretace	22–29
1.3.1 Přehled akcí	
1.3.2 Programy pro děti a mládež	
1.4 Návštěvnost	30
1.5 Vědeckovýzkumná činnost	31–33
1.5.1 Aktivity v rámci odborné činnosti	
1.5.2 Odborná, ediční a publikační činnost	
1.5.3 Konzultace pro veřejnost	
1.5.4 Přírodovědná výzkumná činnost	
1.5.5 Archeologická výzkumná činnost	
1.5.6 Konzervátorská výzkumná činnost	
1.6 Knihovní fond	34
1.7 Propagace	34–35
1.8 Plánování a řízení	36–37
1.9 Standardy dostupnosti veřejných služeb	38–40
II. Plnění úkolů v personální oblasti	39-41
III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření	
3.1 Výnosy	41–42
3.2 Náklady	43–44
3.3 Finanční majetek.....	45
3.4 Pohledávky a závazky.....	46
3.5 Dotace a příspěvky.....	47–48
3.5.1 Účelové příspěvky na provoz z rozpočtu JMK	
3.5.2 Účelový příspěvek z rozpočtu jiných územních samospráv	
3.5.3 Dotace ze státního rozpočtu	
3.6 Investice a rozsáhlé opravy majetku.....	48
IV. Autoprovoz.....	49
V. Plnění úkolů v oblasti nakládání s majetkem	50
VI. Peněžní fondy	52
VII. Inventarizace majetku a závazků.....	53
VIII. Kontrolní činnost.....	54–55
IX. Doplnková činnost.....	56
X. Dlouhodobé plány.....	56–57

Přílohy:

Příloha č. 1

Seznam přírůstků do sbírky Muzea Blanenska v roce 2022

Příloha č. 2

Statistika návštěvnosti webových stránek

Příloha č. 3

Přehled o plnění rozpočtu – plán hospodaření k 31. 12. 2022

Příloha č. 4

Přehled o tvorbě a čerpání peněžních fondů za rok 2022

Příloha č. 5

Směrnice ředitelky č. 14/2016 Kritéria pro hodnocení hospodárního, efektivního a účelového výkonu veřejné správy. Systém řízení rizik

Příloha č. 6

Účetní výkaz – Rozvaha k 31. 12. 2022

Příloha č. 7

Účetní výkaz – Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2022

Příloha č. 8

Účetní výkaz – Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2022

Použité zkratky:

Usn. Usnesení

ZJMK Zastupitelstvo Jihomoravského kraje

RJMK Rada Jihomoravského kraje

I. Plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti

Muzeum Blanenska, příspěvková organizace, (dále jen “muzeum”) plnilo své úkoly v oblasti hlavní činnosti v souladu se zřizovací listinou schválenou Zastupitelstvem Jihomoravského kraje usnesením č. 2049/15/Z21 ze dne 17. září 2015 ve znění dodatku č. 1 schváleného Zastupitelstvem Jihomoravského kraje usnesením č. 2275/15/Z23 ze dne 17. prosince 2015 a v souladu se stanoveným plánem činnosti pro rok 2022 v regionu své působnosti. Plán činnosti stanovil především termíny výstav a kulturně výchovných akcí pořádaných muzeem. Rok 2022 byl poprvé provozně standardním z hlediska pořadatelského a z hlediska návštěvnosti po situaci dané epidemií koronaviru COVID-19. V rámci hlavní činnosti organizace spolupracovala dále s ostatními sbírkotvornými institucemi i se soukromými subjekty a také s organizacemi kulturními. Rok 2022 jsme se rozhodli věnovat oslavám významného výročí. V roce 1872 totiž Jindřich Wankel, významný badatel a „otec moravské archeologie“ objevil v Předšíně jeskyně Býčí skála pohřebiště elit ze starší doby železné. Jindřich Wankel a jeho rodina zanechali v Blansku a na Blanensku hluboké stopy, když podlehl kouzlu Moravského krasu. Tehdy ještě tuto krajinu nazývali Moravské Švýcarsko. Koncem února jsme otevřeli novou stálou expozici na hlavní prohlídkové trase věnovanou bádání v Moravském krasu a nazvali jsme ji Obrazy z Moravského Švýcarska podle Wanklový stejnojmenné knihy. Na oslavu výročí 150 let muzeum připravilo řadu akcí. V únoru situaci zkomplikoval začátek války na Ukrajině a nárůst cen energií. Jindřichu Wanklovi a jeho rodině byla věnována také hlavní sezonní výstava. Představila dílo národního umělce Josefa Mánesa a časy, kdy pobýval v Blansku a přátelil se s Wanklovými. Na výstavě muzeum spolupracovalo s Národní galerií v Praze. Vyvrcholením oslav pak byla velkolepá akce ve stylu oživlé historie přímo před jeskyní Býčí skála. Ve spolupráci s řadou institucí byla představena rekonstrukce podoby jednoho z rituálních vozů, které byly v jeskyni nalezeny. Na voze taženém koňmi přijela bohyně v podobě halštatské ženy a vůz doprovodily elity v dobových krojích. Před jeskyní nechyběly souboje, pravěká hudba ani módní přehlídka halštatských oděvů. Vůz bude přesunut do expozice a v březnu 2023 představen veřejnosti. Na konci roku pak vyšla kniha s názvem Moravské Švýcarsko Jindřicha Wankla, která je památkou na významné výročí a zároveň slouží jako katalog k expozici i k unikátním sbírkovým předmětům – originálům Wanklových nálezových zpráv z bádání v krasu. Kromě oslav si v muzeu přišli na jaře na své také milovníci cyklistiky při výstavě o jízdních kolech Favorit ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze, příznivci vína při sklepní výstavě „O víně“ nebo vtipálci u zapůjčené výstavě z Muzea města Brna „Lucemburské opráskí“. Rok 2022 uzavřela velmi navštěvovaná výstava Svět středověkých her.

Spolupráce muzea navázaná s ostatními krajskými příspěvkovými organizacemi se dále rozvíjela a byly navazovány také nové spolupráce s veřejnými institucemi i soukromými subjekty. V roce 2022 byl naposledy v muzeu k vidění “poklad” z Býčí skály z vídeňského Naturhistorisches muzea umístěný v expozici archeologie s názvem Cesta do pravěku Blanenska.

Muzeum bylo stejně jako v předchozích letech i v roce 2022 zapojeno také do projektů spolupráce. Objevuj památky a do destinačního managementu Moravského krasu a okolí. Na jaře zámek po odlce obsadili s velikonočními tradicemi řemeslníci, v létě se přespávalo na zámku a proběhla letní škola archeologie, na jaře i na podzim se ve spolupráci s Kulturním střediskem města Blanska podařilo uskutečnit cyklus šesti koncertů klasické hudby s názvem Hudba na zámku. Ve spolupráci s Městskou knihovnou Blansko byl na podzim zahájen cyklus přednášek věnovaných archeologii a tématu Býčí skály. Ve spolupráci s dalšími institucemi proběhla také sousedská kulturní slavnost s názvem Zažít Blansko jinak. V zimě v rámci spolupráce blanenských kulturních institucí pokračoval Blanenský adventní kalendář. Na zámku se těšily velkému zájmu dětí divadelní představení, svoji premiéru měl vánoční minijarmark na nádvoří, na Štědrý den proběhlo setkání na nádvoří zámku s Betlémským světlem a poprvé se v první svátek vánoční na zámku konal také živý betlém ve spolupráci s blanenskou farností.

V listopadu se podařilo pro prohlídku stálých expozic muzea získat certifikaci Regionální produkt Moravský kras. Podíleli jsme se také na vzniku regionální učebnice. Spolupracovali jsme také s kolegy

ze Slovenska na přípravě společného výstavního projektu a podařilo se uspět s projektem Archeologického ústavu v Brně v rámci výzvy NAKI. V roce 2026 je na zámku plánována výstava o zpracování a analýzách mincovního depotu z Bořitova.

V rámci struktury vstupného došlo k mírnému navýšení, zachovány byly zvýhodněné vstupenky pro seniory, studenty a rodinné vstupné v rámci expozic i sezonních výstav. Muzeum bylo návštěvníkům otevřeno zdarma v rámci Dní evropského dědictví a některým skupinám v rámci speciálních příležitostí - Den dětí nebo Den seniorů. Změna otevírací doby provedená v roce 2020 se osvědčila a prozatím stále zachováváme otevírací dobu - mimo turistickou sezónu (listopad-březen) v úterý až sobotu a v sezóně (duben-říjen) pak od úterý do neděle, vždy od 10:00 do 17:00. Muzeum je stále otevřeno celoročně.

Na základě poptávky po publikacích vydaných muzeem v době omezení provozu byl do plánovaného a začátkem roku spuštěného webu vložen i e-shop a v roce 2022 byla testována jeho funkčnost. Zprovoznění e-shopu se ukázalo jako dobrá příležitost vedle distribuce výrobků také pro propagaci činnosti muzea.

Muzeum vzhledem k situaci, kdy využívané budovy vlastní město Blansko, intenzivně spolupracovalo také na obnovovacích pracích a opravách na budově zámku. Město kromě přímých investic do nemovitostí spolufinancovalo také některé kulturní akce muzea a to částkou vyhrazenou v rozpočtu města na rok ve výši 40.000 Kč. V roce 2022 byly z této částky spolufinancovány Velikonoční prohlídky a zbylé finance byly využity na financování cyklu koncertů Hudba na zámku. Muzeum získalo v městském dotačním programu pro kulturní akce podporu pro projekt Noc na zámku, která byla v roce 2022 věnována Josefu Mánesovi a Advent na blanenském zámku a v rámci individuálních dotací podporu pro realizaci divadelního představení na nádvoří zámku - Romeo a Julie a části kulturního programu v rámci akce Návrat do Býčí skály.

Pro zpřístupnění aktivit muzea veřejnosti jsme využívali také reportáže blanenské televize. Vlastní videa byla zpřístupněna na YouTube kanále muzea. Některá videa vznikla svépomocí s vlastní technikou, na pořízení jiných jsme spolupracovali s profesionály.

1.1 Sbírkotvorná činnost

Muzeum Blanenska, příspěvková organizace Jihomoravského kraje převzalo do správy původní sbírku Muzea Blansko. Sběrka Muzea Blansko je evidována Ministerstvem kultury České republiky v Centrální evidenci sbírek pod číslem MBL/002-01-23/042002 a přešla na základě darovacích smluv č. 034574/15 ORR ze dne 22. 12. 2015 a č. 034576/15/ORR ze dne 22. 12. 2015 uzavřené mezi městem Blanskem a Jihomoravským krajem s účinností k 1. 1. 2016 do vlastnictví Jihomoravského kraje. Následně byla dodatkem č. 1 ke zřizovací listině schváleným Zastupitelstvem Jihomoravského kraje usnesením č. 2275/15/Z23 ze dne 17. 12. 2015 svěřena do správy muzea s účinností od 1. ledna 2016. Muzeum v souladu se zřizovací listinou plnilo svou hlavní činnost v oblasti sbírkotvorné a k 31. 12. 2022 spravovalo **23 393** inventárních čísel sbírkových předmětů a **45** položek zaevidovaných v prvním stupni evidence pod přírůstkovým číslem. Muzeum se řídí zpracovanou *Koncepcí rozvoje sbírek*, která obsahuje rozbor stávající situace a rámcová pravidla pro selekci, akvizici a další nakládání se sbírkou muzea. Platnost koncepce bude v roce 2023 aktualizována na další období.

1.1.1 Selektce a akvizice

Akvizice do sbírek probíhá nákupem, sběrem, dary od fyzických osob (spolupracovníci muzea či náhodní nálezci) a také vlastní výzkumnou činností (muzeum od roku 2018 provádí v souladu s licencí udělenou Ministerstvem kultury České republiky a v souladu s dohodou uzavřenou s Archeologickým ústavem Akademie věd záchranné a badatelské archeologické výzkumy).

Poradní sbor muzea pro sbírkotvornou činnost, jmenovaný v souladu se směrnicí č. 14/2016 - Režim nakládání se sbírkou, pokračoval ve své činnosti i v roce 2022, změnilo se však jeho osazenstvo. Aktuálně v poradním sboru působí tito členové z řad zaměstnanců muzea a externí pracovníci:

PhDr. Matěj Ott – historik Muzea regionu Boskovicka,
PhDr. Karel Altman, vědecký pracovník Etnologického ústavu AV v Praze,
Bc. Blanka Veselá, Muzeum Letovice,
Lubomír Janeček – vedoucí provozního úseku Muzea Blanenska,
Mgr. Milan Koudelka – historik Muzea Blanenska,
Julijs Tormyševa, Ph.D. – etnografka Muzea Blanenska (do konce srpna 2022),
RNDr. Pavlína Lesová – etnografka Muzea Blanenska (od září 2022).

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost zasedal 22. 11. 2022, schválil všechny předložené návrhy na přírůstky do sbírky. Z jednání poradního sboru je vyhotoven protokol.

Součástí nákupu sbírkových předmětů pro rok 2022 byl:

litinové těžítka psa (podsbírka M),
litinová soška muže se psem (podsbírka M),
litinová reliéfní náhrobní soška (podsbírka M),
soubor olomučanské keramiky (podsbírka B),

Na rok 2023:

litinové nožky ke kamnům a litinová kamnová dvířka (podsbírka M)
zámek dveřní 2 ks (podsbírka B).

1.1.2 Tezaurace – evidence a inventarizace

Podsbírka archeologie (S)

Počet inv. čísel: 10939, v roce 2022 přibylo 0 inv. čísel a 45 přír. čísel, digitálně zpracováno 10467 ks, vyřazeno 0 ks.

Sbírka obsahuje archeologické nálezy především z výzkumu železářských pecí v oblasti Olomučan a Habrůvky. Tyto nálezy zastupuje soubor předmětů pocházejících z prostorů železářských pecí (torza pecí, strusky, rudu, dyzny, železné houby a lupy, keramiku aj.). V podsbírce jsou dále pravěké a středověké nálezy z výzkumů různých sídlišť, jeskyní a hradů na Blanensku nebo mincovní poklady objevené v regionu.

Nové přírůstky sestávaly jednak ze souborů nálezů získaných ze záchranných archeologických výzkumů muzea či převodem z jiných výzkumných organizací, a jednak z náhodných nálezů získaných od spolupracovníků muzea, viz příloha 1.

Podsbírka historická (B)

Počet inv. čísel: 4090, v roce 2022 přibylo 50 inv. čísel (B 4041–B 4090), digitálně zpracováno celkem 3992 ks, vyřazeno 0 ks.

Podsbírka historická je zaměřena na dějiny Blanenska, obsahuje tedy předměty vztahující se k dějinám a životu města a okolí.

V roce 2022 byly zapsány do sbírek převážně předměty každodenního života, poněkud různé kuchyňské náčiní, bylo pořízeno také několik kusů olomučanské keramiky.

Podsbírka umělecké litiny (M)

Počet inv. č.: 2384, v roce 2022 přibylo 6 inv. čísel (M 2379–M 2384), digitálně zpracováno 1863 ks, vyřazeno 0 ks.

Podsbírku umělecké litiny blanenského muzea založil a organizoval v sedmdesátých letech 20. století jeho ředitel a odborník na uměleckou litinou Vratilav Grolich. Ve sbírce se tak nacházejí vzácné litinové skulptury, jejichž odlévání zahájil v 19. století starohrabě Salm. Kromě antikizujících motivů (Pan, Venuše, Diskobolos) se objevují i motivy mystické, např. sochy z eposu o Nibelunzích. Blanenské muzeum je jediné, které disponuje dvěma sochami z tohoto souboru. Podsbírka však zahrnuje i větší a menší uměleckou litinu (busty, sošky, talíře, vázy), předměty funerálního charakteru (náhrobky, kříže) i litinu užitkovou. Je to do značné míry velmi ucelený soubor představující fenomén, který proslavil Blansko doslova po celém světě.

Nové přírůstky do této podsbírky tvořily jednak drobnější litinové předměty – stojan na vánoční strom, plaketa, drobná plastika slévače, těžítka, jednak větší soška muže se psem a náhrobní litinová plastika, viz příloha 1.

Podsbírka měřicí techniky (E)

Počet inv. č. 1704, roku 2022 přibylo 31 inv. čísel (E 1674–E 1704), dig. zpracováno 1360 ks, vyřazeno 0 ks.

Podsbírka vznikla na základě daru spolku přátel měřicí techniky SPRIMT, bývalých zaměstnanců podniku Metra, kteří nashromáždili téměř kompletní řadu výrobků této firmy za účelem jejich dokumentace. Unikáty mezi nimi jsou výrobky firmy Erich Roučka, která na počátku 20. století zahájila v Blansku výrobu měřicí techniky. Firma Metra pak byla jejím pokračovatelem. Podsbírka zahrnuje přehled měřicích přístrojů od jednoduchých ručičkových po digitální a od příručních po průmyslové. Unikátní pro podsbírku bylo zaevidování částí pozůstalostí Ericha Roučky, která se vztahuje jak k jeho činnosti v Blansku a v Brně, tak i k pobytu v Německu. Tyto předměty byly předány rodinou, s níž Roučka v Německu spolupracoval, a představují více než 300 inventárních čísel.

Nově přibylo 31 měřicích přístrojů, převážně podomácky upravených dle potřeby uživatele, viz příloha 1.

Podsbírka Dokumenty k Moravskému krasu (D)

Počet inv. č. 919, roku 2022 přibylo 0 inv. čísel, dig. zpracováno 127 ks, vyřazeno 0 ks.

Podsbírka vznikla na základě záměru vytvořit v blanenském muzeu dokumentační centrum věnující se výzkumu Moravského krasu. Podsbírka zahrnuje mimo jiné doklady o působení speleologických organizací a skupin v Moravském krasu, jejich zprávy o činnosti, korespondenci, částečně i fotografie a negativy atd.

Podsbírka Speleologické mapy a plány (SP)

Počet inv. č. 1481, roku 2022 přibylo 0 inv. čísel, dig. zpracováno 363 ks, vyřazeno 0 ks.

Představuje mapovou a plánovou dokumentaci výzkumů v Moravském krasu. Je zde zastoupeno i několik map ze staršího období z počátku 20. století (Absolon, Feitl, Boček aj.), ale jádro tvoří mapy a plány vzniklé s rozvojem speleologických skupin od 50. let 20. století. Kromě Moravského krasu je zde zastoupeno i několik map z Krasu němčického či z jeskyní v okolí Tišnova. V roce 2017 přibyl do této podsbírky unikátní soubor speciálních map předlitavské části Rakouska-Uherska.

Podsbírka Doplnková dokumentace (DO)

Počet inv. č. 1248, v roce 2022 přibylo 0 inv. čísel, digitálně zpracováno 0 ks, vyřazeno 0 ks.

Poslední záznam proběhl v roce 2017. Vzhledem k tomu, že předměty z podsbírky DO se tematicky nijak výrazně neliší od podsbírky B, připadá za vhodné v budoucnu provést sloučení podsbírek DO a B.

Podsbírka Moravský kras (K)

Počet inv. čísel: 628, v roce 2022 přibylo 7 inv. čísel, (K 622–K 628), digitálně zpracováno 127 ks, vyřazeno 0 ks.

Podsbírka dokumentuje geologický vývoj Moravského krasu na základě nálezů typických prvků (brčka, olomučanské koblížky, geody atd.). Doplněna je trojrozměrnými předměty používanými speleology, zde dominuje zejména historický skafandr používaný od 20. let při průzkumu Macochy a Punkvy, torzo čerpadla Nautila z Absolonova výzkumu Rasovny nebo kompresor Ingersoll, také pamětník Absolonových explorací. Zahrnuje také osteologický srovnávací materiál, 3D tiskovou kopii kostry samce jeskynního lva (první vytvořenou vůbec), trofeje a preparace savců (vybírané pro expozici Obrazy z Moravského Švýcarska, kde budou demonstrovat sběratelské aktivity M. Kříže, J. Kniese a K. J. Mašky).

Nově přibýly paleontologické nálezy pleistocénní fauny z lokalit ve střední Evropě (převážně Maďarsko, Gyorufalú), a to zejména mamut srstnatý a veledaněk r. *Megaloceros*, nebo kompletní sestavená kostra rosomáka sibiřského (*Gulo gulo*)

Inventarizace

V květnu a listopadu 2022 proběhlo pravidelné hlášení do Centrální evidence sbírek prostřednictvím aplikace CES online. V roce 2022 byla v muzeu provedena pravidelná inventarizace sbírky v souladu s ustanoveními zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů.

Inventarizovány byly všechny podsbírky v tomto rozsahu: B 3183–B 3592, DO 999–DO 1124, S 5091–S 6185, K 475–K 538, D 734–D 826, SP 1125–SP 1274, M 1892–M 2131, E 1130–E 1301.

Během inventarizace nebyly zjištěny nedostatky a všechny předměty byly dohledány. Inventarizační cyklus v muzeu je desetiletý, přičemž roční inventarizace každé podsbírky zahrnuje obvykle 10% z celkového počtu inventárních čísel podsbírky.

1.1.3 Péče o sbírku - uložení, stav depozitářů, restaurování-konzervování, preventivní konzervace, výzkumná činnost

Uložení a stav depozitářů

Sbírkové předměty jsou uchovávány v budově Zámek 1 v pěti samostatných depozitářích (místnost 1035, 1036, 1039, 1040, 1044) a v budově Zámek 2 ve dvou samostatných depozitářích (místnost 20007, 20008). Budova muzea je kulturní památkou, případná rekonstrukce a obnova prostorového zázemí podléhá památkové ochraně. V souvislosti s projekty IROP na nové projektové období byly ve spolupráci s vlastníkem nemovitosti zahájeny práce na přípravě obnovy podkroví zámku za účelem umístění expozice měřicí techniky a souvisejících depozitářů v sousední budově Kočárovny. Nemovitosti, ve kterých muzeum sídlí, jsou ve vlastnictví města Blanska. Restituční nároky rodiny Salmů na využívané nemovitosti (budovy) byly zamítnuty a s konečnou platností dořešeny. Podsbírky **Moravský kras (K)**, **Dokumenty k Moravskému krasu (D)** a **Speleologické mapy a plány (SP)** využívají půdní prostor 2. NP jižního křídla Zámku 1 (místnost 1039), v tomtéž křídle jsou v jedné větší a dvou menších půdních místnostech uloženy podsbírky **Historická (B)** a **Doplňková dokumentace (Do)**; místnosti 1035, 1036 a 1044). **Podsbírka litiny (M)** je umístěna částečně v půdním prostoru 2. NP západního křídla Zámku 1 (místnost 1044), částečně je stále dočasně uložena v nově zrekonstruovaném depozitáři v přízemí Zámku 2 (místnost 20007), neboť práce na rekonstrukci budovy Zámku 3, kde má vzniknout nový depozitář litiny, mají být dokončeny v květnu 2023. Všechny existující depozitáře v budově Zámku 1 jsou v současné době zaplněny po horní mez své kapacity a ukládání dalších sbírkových předmětů nezaručuje patřičnou péči o ně. **Podsbírka Archeologie (S)** se nachází v nově vzniklém depozitáři v přízemí Zámku 2 (místnost 20008), depozitář je využit z cca 70%. Po dokončení rekonstrukce budovy Zámku 3, bude do jejích prostor dle koncepce rozvoje sbírek kompletně přestěhována **podsbírka litiny (M)** a prostorově náročnější předměty z **podsbírky (B)**, zejména nábytek. Do uvolněného depozitáře 20007 na Zámku 2 bude přestěhována část podsbírky **B**,

DO, D a SP. Podsbírka měřicí techniky (E) byla v souvislosti s rekonstrukcí budovy Zámku 2 dočasně přesunuta do nepříliš vhodných pronajatých skladovacích prostor mimo areál zámku. Po uvolnění prostor v podkroví a přesunu do Zámku 3 budou měřicí přístroje vráceny zpět do prostor zámku.

Budovy Zámku 1 i Zámku 2 jsou v přízemí částečně vybaveny mechanickými bezpečnostními prvky (mříže u oken) a dále elektronickým zabezpečovacím zařízením napojeným na pult městské policie. Pro nejcennější sbírkové předměty je k dispozici trezor bezpečnostní třídy III.

Správa depozitářů je v muzeu rozdělena mezi kurátory, v některých depozitářích jsou umístěné předměty z různých podsbírek, naproti tomu některé podsbírkky jsou umístěny ve více depozitářích. Někteří kurátoři tedy spravují více depozitářů, jiní se o správu depozitářů dělí. Případné návštěvy depozitářů se uskutečňují v souladu se směrnicí *Režim nakládání se sbírkou* pouze za dohledu odpovědného kurátora. Všechny návštěvy depozitářů se zaznamenávají. Kurátoři jsou v plánu kontrolní činnosti pověřeni pravidelnou kontrolou klimatických podmínek v depozitářích a kontrolou stavu sbírkových předmětů v expozicích. V depozitářích jsou umístěny datalogery průběžně sledující klimatické podmínky v místnostech a v některých jsou k dispozici i odvlhčovače.

Preventivní konzervace

V roce 2022 byla provedena řada opatření směřujících ke zlepšení podmínek uchovávání sbírkových předmětů v depozitárních a výstavních prostorech Blanenského muzea. Zásadním pro možnosti zlepšování stavu zejména klimatických podmínek je jejich monitoring. Kontinuální sběr mikroklimatických dat probíhá za pomoci datalogerů Comet. V rámci expozic v budově Zámku 1 monitoruje hodnoty RV/T 8 přístrojů. V rámci monitoringu depozitárních prostor je každý depozitář opatřen jedním dataloggerem, celkem 7 přístrojů. Správu monitoringu a technické zabezpečení dataloggerů měl na starosti konzervátor, jenž stanovil dlouhodobou strategii preventivní konzervace, kterou lze shrnout do následujících bodů:

1. Ochrana sbírkových předmětů v depozitářích budovy Zámku 1

Spočívá v identifikaci nejcitlivějších materiálů a jejich ochraně vzhledem na úpravu mikroklimatických podmínek (RV) a ochranu před prachem, polutanty a biologickými škůdci. Pro kontrolu RV a stavu silikagelu v úložných boxech slouží papírové indikátory vlhkosti viditelné zvenčí. Z hlediska prevence vůči biologickým škůdcům jsou dlouhodobě instalovány lapače na moly šatní a je kontrolován výskyt požerků, nebo jiných projevů biologických aktivit u všeho organického materiálu včetně dřevěných konstrukcí depozitárních místností. Další možností preventivní ochrany sbírkového fondu je jeho relokační do nově vybudovaných depozitárních prostor na Zámku 2.

2. Ochrana sbírkových předmětů v expozicích budovy Zámku 1

Z hlediska preventivní konzervace sbírkových předmětů umístěných v expozicích a výstavách na Zámku 1 probíhal monitoring RV ve vitrínách s mincemi v expozici Cesta do pravěku Blanenska a následnou pravidelnou výměnou silikagelu. Speciální přístup a zajištění vhodných klimatických a světelných podmínek v souladu s výpůjčními podmínkami vyžadovalo i zapůjčení podobizny Louisy Bělské z Národní Galerie v Praze pro výstavu o Josefu Mánesovi.

2. Ochrana sbírkových předmětů v depozitářích budovy Zámku 2

V rámci depozitárních prostor určených pro **podsbírkky S a M**, je nutné tyto depozitáře zabezpečit z pohledu stabilního mikroklimatu, zejména stabilní a pro sbírky vyhovující RV. Jak u archeologických zejména kovových předmětů, tak i u litinových předmětů je při jejich uložení doporučováno nízká RV ideálně pod 30% RV. Za tímto účelem jsou používány odvlhčovací adiabatické jednotky, jedna do každého depozitáře. Aby byl zajištěn automatický kontinuální režim a byly minimalizovány výkyvy hodnot RV, jsou odvlhčovače napojené na kanalizační rozvody budovy pro odtok kondenzované vody, kterou by bylo nutné jinak manuálně vylévat, což by vyžadovalo každodenní přítomnost v depozitáři. Pro udržení požadovaných klimatických podmínek stačí poloviční výkon odvlhčovacích jednotek.

Konzervování-restaurování v roce 2022

V roce 2022 bylo z podsbírky S ošetřeno konzervátorským zásahem přibližně 38 kovových předmětů, jež tvořily jednak předměty již dříve odevzdané spolupracovníky muzea a jednak již evidované předměty z depozitáře či expozice, u nichž byla nutná rekonzervace. Na laboratorní ošetření a evidenci keramických nálezů ze záchranných archeologických výzkumů byla najata pomocná síla na dohodu o provedení práce.

V rámci historické podsbírky (B) bylo základně ošetřeno přibližně 30 předmětů, zejména keramika, kovy a textil. Sbírkové předměty byly očištěny, u textilu konzervovány a opatřeny antimolovými přípravky. Poškozené kovové součástky na různých předmětech byly restaurovány.

Pro účely uložení a následného vystavení v expozici *Obrazy z Moravského Švýcarska* byly konzervovány nové přírůstky do podsbírky K, jednalo se o kosterní pozůstatky megalocera (fragment parohu, hemimandibula) a paleontologické nálezy kostí a zubů jeskynních medvědů a hyen z jeskyně Michalka.

Výzkumná činnost

Jednou z hlavních oblastí práce se sbírkou je činnost výzkumná. Sbírka Muzea Blanenska je využívána pro výzkumnou činnost nejen z řad odborných pracovníků Muzea Blanenska, ale i externími organizacemi, zvláště muzejními a dalšími kulturními institucemi. V roce 2022 muzeum poskytlo své sbírkové předměty k vlastnímu či externímu studiu či bližší analýze například těmto institucím:

- Archeologickému ústavu Akademie věd ČR v Brně,
- Martinu Kučovi,
- Numismatickému oddělení Moravského zemského muzea.

Fotografie sbírkových předmětů za účelem jejich publikace či použití na výstavu byly poskytnuty těmto institucím a badatelům:

- Muzeu hlavního města Prahy,
- Numismatickému oddělení Moravského zemského muzea,
- Národnímu památkovému ústavu (územní odborné pracoviště středních Čech v Praze; publikace).
- Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity - výstava aranžování ve sklenících v Lednici.

1.1.4 Zápůjčky sbírkových předmětů

Muzeum Blanenska zapůjčilo své sbírkové předměty v celkem 11 případech, doložených smlouvami o výpůjčce. Zpravidla se jednalo o krátkodobé zápůjčky, které se v případě dohody prodlužují. Uskutečňují se nejčastěji za účelem krátkodobých výstav, případně odborného posouzení, konzervace a analýz. V roce 2022 Muzeum zapůjčilo sbírkové předměty těmto veřejným institucím, obcím či soukromým subjektům:

- Archeologický ústav Akademie věd ČR v Brně (podsbírka S),
- Numismatické oddělení Moravského zemského muzea (podsbírka S),
- Mendelovo muzeum Masarykova univerzita (podsbírka M),
- Muzeum Brněnska (podsbírka K),
- Fakulta informačních technologií VUT v Brně (podsbírka E),
- Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity (podsbírka B, M),

- Národní památkový ústav (podsbíрка B),
- obec Bukovinka (podsbíрка M),
- obec Senetářov (podsbíрка M a B),
- společnost EXON s.r.o. (podsbíрка B),
- Jihomoravské muzeum ve Znojmě (podsbíрка B),
- Martin Kuča (podsbíрка S).

Muzeum samo hojně využívá možností výpůjček a vypůjčuje si předměty na krátkodobé výstavy a do stálých expozic. V roce 2022 si Muzeu vypůjčilo sbírkové předměty od těchto institucí, firem či soukromých subjektů:

- Moravské zemské muzeum (expozice Cesta do Pravěku Blanenska, Obrazy z Moravského Švýcarska, výstava Josef Mánes),
- Muzeum regionu Boskovicka (expozice Cesta do Pravěku Blanenska),
- Naturhistorisches Museum Wien (expozice Cesta do Pravěku Blanenska),
- Vlastivědné muzeum v Olomouci (expozice Cesta do Pravěku Blanenska, výstava Favorit, výstava Josef Mánes),
- Archeologický ústav AV v Brně (expozice Cesta do Pravěku Blanenska),
- Národní památkový ústav (expozice Obrazy z Moravského Švýcarska),
- Vrbasovo muzeum Ždánice (XRF analýza),
- Vladimír Šebeček (expozice Obrazy z Moravského Švýcarska),
- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti (výstava Svět středověkých her),
- Muzeum města Brna (výstava Svět středověkých her),
- Archaia Brno o.p.s. (výstava Svět středověkých her),
- Muzeum Vysočiny Jihlava (výstava Svět středověkých her),
- Eva Nečasová (expozice Historické interiéry zámku),
- Luděk Heger (expozice Historické interiéry zámku),
- Národní památkový ústav (expozice Historické interiéry zámku),
- Město Blansko (expozice Blanenská umělecká litina),
- Alfe Brno (expozice Blanenská umělecká litina),
- Moravská galerie v Brně (expozice Blanenská umělecká litina)
- Národní galerie v Praze (olejomalba Louise Bělská - výstava Josef Mánes)
- Histovelo - Bořivoj Nakládal - sbírka historických jízdních kol

1.2 Prezentace

Muzeum v souladu se zřizovací listinou nakládá s vědeckými informacemi o historii regionu, které uchovává pro příští generace, prezentuje sbírky prostřednictvím stálých expozic, sezonních výstav, vzdělávacích programů a vydáváním odborných publikací. Prezentace je metodicky různorodá, snaží se oslovit co nejširší cílovou skupinu návštěvníků. V roce 2017 byl zpracován Plán rozvoje expozic muzea, který se zabývá obdobím do roku 2022 a kterým se muzeum řídí. V průběhu roku 2023 bude plán vyhodnocen a zpracován nový na další období.

1. Stálé expozice

Muzeum využívá k prezentaci svých sbírek stálé expozice umístěné v budově zámku, expozice měřicí techniky umístěná v budově Zámek 2 byla zrušena a do budoucna se plánuje její přemístění do hlavní budovy zámku. Na konci roku 2022 byla ve spolupráci s městem Blanskem vypracována dokumentace na přestavbu podkroví zámku za účelem přestavby pro budoucí umístění expozice měřicí techniky. Na zámku jsou aktuálně umístěny tyto expozice:

Cesta do pravěku Blanenska - v únoru roku 2018 byla otevřena po téměř dvouletém uzavření archeologická expozice s názvem Cesta do pravěku Blanenska s podtitulem Detektivní putování s archeologem Pazourkem proti proudu času, neboť návštěvník v ní postupuje proti proudu času od raného středověku až do starší doby kamenné. Nová expozice nahradila v roce 2016 zrušenou expozici Nejstarších hutí. Nejznámějším obdobím představeným v archeologické expozici je starší doba železná, a to zejména díky nálezům z tajemstvími opředené jeskyně Býčí skála, která dodnes zůstává záhadou moravského pravěku. Objevitelem této jeskyně svatyně byl Jindřich Wankel, jenž si díky své rozsáhlé badatelské činnosti nejen v jeskyních Moravského krasu vysloužil označení „otec moravské prehistorie“. Expozice klade důraz především na specifika oblasti Blanenska, které v raném středověku zahrnují těžbu a zpracování železné rudy, a využívání jeskyní Moravského krasu po celý pravěk pro nejrůznější účely, od sezonních obydlí lovců a sběračů po pohřební a kultovní praktiky našich předků v době halštatské. Pro prezentaci jsou zvoleny především klíčové lokality a oblasti z regionu, z nichž některé dosahují střeoevropského významu, s významnými archeologickými nálezy: jeskyně Kůlna, Pekárna, Býčí skála, jižní část Malé Hané zahrnující v pravěku hojně osídlenou oblast kolem Bořitova, nebo významné lokality spojené s hutněním železné rudy v okolí Olomučan a Habrůvky. V expozici jsou k vidění originální archeologické nálezy, ale také repliky a rekonstrukce jednotlivých předmětů pro přiblížení jejich podoby v dobách, kdy je lidé používali. Repliky je možné si i ohmatat. Jako ukázka samotné práce archeologů slouží vitríny s pozadím s fotografiemi a nákresy z výzkumů na Blanensku. Dobrodružná práce archeologů je v expozici přiblížena také dětským návštěvníkům prostřednictvím komiksové postavy Karla Pazourka, který je jim zde průvodcem. Expozice je díky hmatovým replikám, audio průvodci a popiskám v Braillově písmu dostupná také nevidomým návštěvníkům. Unikátní nálezy doktora Wankela zapůjčené z Naturhistorisches Musea ve Vídni, které byly poprvé prezentovány v roce 2018, byly v expozici k vidění až do konce roku 2022. Originály archeologických nálezů jsou vystaveny v nově pořízených pancéřovaných vitrínách. K expozici byl v roce 2019 vydán sylabus, který je dostupný k prodeji v češtině a k zapůjčení v angličtině a němčině. Sylabus je také přístupný ke stažení také ve formátu pdf na webových stránkách muzea. V roce 2020 byla do expozice umístěna rekonstrukce podoby princezny z Býčí skály včetně dobového oblečení a replik a dále expoziční zákoutí s názvem Bořitovský poklad, jež představuje část vzácného souboru denárových mincí z přelomu 11. a 12. století. K expozici byl v roce 2020 vydán také katalog s názvem Blanensko a Moravský kras v pravěku.

Blanenská umělecká litina - po obnově na konci roku 2018 byla v březnu roku 2019 slavnostně představena veřejnosti. Expozice byla připravena ve spolupráci s Národním technickým muzeem, kromě vlastních sbírkových předmětů zde muzeum prezentuje dvě zapůjčené sochy z Národního technického muzea v Praze a několik sbírkových předmětů zapůjčených z Moravské galerie v Brně. Vstupní prostory k expozici blanenské umělecké litiny byly koncipovány jako časová osa. Návštěvníky k časové ose dovedly úvodní prvky - křížová cesta umístěná na vstupním schodišti a Wimbledonské

mísy z produkce blanenských železáren. Expozice je umístěna v prvním patře zámku, na hlavní prohlídkové trase a v novém konceptu tvoří středobod prezentace litiny, která je jinak rozmístěna jednak po všech interiérech zámku, ale i na nádvoří a po celém městě Blansku. Expozice prezentuje také realizace litiny z Blanska v dalších městech, zejména v Mariánských lázních a Karlových Varech, i v zahraničí. Chronologie výroby litiny a zpracování železa na Blanensku začíná v 17. století a pokračuje přes stručné představení hlavních milníků ve výrobě litiny až do současnosti. V první části expozice představuje výrobní proces zpracování umělecké litiny a technologii výroby. Návštěvníci tak v první místnosti vstupují do prostředí slévárny, seznamují se s materiály, nástroji, formami i výtvarným zpracováním uměleckých předmětů. V dalších místnostech se prezentují sbírkové předměty od užitkové a sakrální litiny ve formě nádob, hmoždířů, věšáků, držáků, poliček, forem na oplatky až po kříže a památníky. V jedné z místností je představen unikátní soubor litinových kamen spolu s dobovým katalogem. V největší z místností jsou umístěny umělecky nejhodnotnější předměty, které představují sochy dle antických motivů existující již jen v jednom exempláři, drobné litinové plastiky a litina v architektuře. Představují se zde zábradlové prvky, unikátní litinové kusy z blanenských budov, které již neexistují, ale i nové odlitky vytvořené k využití pro expozici. Všechny prezentované předměty prošly před vlastním vystavením kompletním konzervátorským zásahem. Výrobní sortiment tvoří předměty z produkce blanenských železáren za zhruba 150 let jejich existence. Největšího rozmachu však železářny dosáhly díky Hugo Františku Salmovi a Karlovi z Reichenbachu v první polovině 19. století. Právě těmto dvěma osobnostem je věnována poslední místnost expozice. Pro tento účel byly vytvořeny jejich portréty a v místnosti je pro představu rozvoje a rozsahu exportu litinových výrobků v této době vytvořena ilustrovaná mapa. Hugo František Salm i Karel z Reichenbachu mají pro historii regionu velký význam a jejich bádání se promítá i do dalších oblastí zájmu muzea, na místnost věnovanou jejich působení navazuje připravovaná expozice věnovaná Moravskému krasu. Osobnost Hugo Františka Salma byla využita také pro prezentaci složitého tématu litiny veřejnosti. V expozici byla vytvořena šifrovací hra, kterou lze absolvovat s využitím chytrého telefonu nebo tabletu. Pro malé návštěvníky jsou připraveny zábavné omalovánky s nalepovánkami. K expozici byl souběžně vydán také sylabus, který je k dispozici k prodeji v češtině a k zapůjčení v angličtině a němčině. V budoucnu bude sylabus přístupný ke stažení také v pdf formátu na webových stránkách muzea. Mnoho litinových soch je stále umístěno také po městě Blansku. Zájemci tak mohou využít mobilní aplikaci určenou rodinám s dětmi. Na webových stránkách www.skrytepribehy.cz je aplikace volně ke stažení. Trasa začíná i končí na zámku a je přístupná i mimo otevírací dobu. Součástí stálé expozice litiny je také část umístěná na nádvoří zámku.

Hrady blanenského okolí - expozice umístěná v jedné z místností v přízemí blanenského zámku se věnuje procesu středověké kolonizace a vzniku hradních sídel různých typů na Blanensku. Textovou část zpracovanou kurátorem muzea doplňují názorné kresebné rekonstrukce jednotlivých sídel od Ing. arch. Šimečka a modely několika zajímavých hradních staveb z popisované oblasti, vytvořené panem Zdeňkem Brachtlem. Expozice je přístupná bez doprovodu průvodce a tvoří vstupní prostor chronologicky navazující expozice Cesta do pravěku Blanenska. Expozice věnovaná středověku byla i v průběhu roku 2019 dále doplňována archeologickými nálezy ze středověku z okolí hradů a v dalších letech bude tímto směrem dále rozvíjena. Došlo k reorganizaci stávajících vitrín a úpravě mapy sloužící k orientaci v regionu. V roce 2020 byla do expozice umístěna vitrína s mincovním depotem, který muzeum v lednu roku 2020 získalo od amatérského archeologa, spolupracovníka muzea.

Historické interiéry zámku - expozice představující 5 nejkrásnějších místností blanenského zámku. Svůj vzhled získaly při poslední velké úpravě zámku, provedené v novorenesančním duchu v 70. letech 19. století podle projektu Bedřicha Wachsmanna. Podobně jako na svém sídle v Rájci opatřili Salmové i některé z místností prvního patra blanenského zámku kazetovými stropy a dřevěným ostěním, místy doplněným textilními tapetami. Do současnosti se zachovalo dřevěné obložení v tzv. Modrém salonu, Zeleném kabinetu, Červeném salonku, Hudebním salonu a Růžovém salonku. Historické interiéry jsou

součástí komentované části prohlídky stálých expozic. Hudební salon se využívá také k pořádání svatebních obřadů a ke koncertům klasické hudby.

Bydlení na blanenském zámku - expozice věnující se období, kdy panství zakoupil rod Salmů až do doby, kdy zámek v Blansku ztratil svou rezidenční funkci, byla v souladu s plánem rozvoje expozic ve druhé polovině roku 2021 uzavřena a zrušena. V jejích prostorách vznikla nová expozice *Obrazy z Moravského Švýcarska*, jejíž otevření se uskutečnilo 24. února 2022.

Obrazy z Moravského Švýcarska

Expozice je dlouhodobou historicko-přírodovědnou expozicí navazující na již existující expozice archeologie a historie a na pozici města Blanska jako „brány do Moravského krasu“. Navazuje též na expozice Správy jeskyní ČR ve vchodových objektech zpřístupněných jeskyní, doplňuje je a přináší informace o kulturních a přírodovědných fenoménech, které tyto již existující expozice pokrývají jen zběžně. Expozice je umístěna v prostorách, kde byla dříve umístěná expozice *Bydlení na blanenském zámku* a tématicky nahradila expozici *Objevitelů Moravského krasu*, která byla přesunuta ze sklepení. Historicky (časově) se expozice věnuje období výzkumu Moravského krasu od barokních a klasicistních výzkumů (17.–18. století) po polovinu dvacátého století (expozice SJ pokrývají následující období, osídlení MK lidmi a vývojem lidské společnosti do středověku pokrývá expozice *Muzea Blanenska Cesta do pravěku Blanenska*). Specifická pozornost je v expozici věnována především osobnosti Jindřicha Wankla, který přímo v objektu (a pravděpodobně přímo v místnostech, kde je expozice instalována) bydlel a působil v první fázi svého pobytu v Blansku. Prezентuje zachovalé artefakty z Wanklovy domácnosti (ze sbírek našeho muzea a NPÚ - Státní zámek Rájec nad Svitavou a Státní zámek Lednice na Moravě). Tyto artefakty spolu s nábytkem a přírodninami, odpovídajícími Wanklovým časům, jsou vystaveny zčásti formou „Wanklovy pracovny“, romantizující rekonstrukce možného vzhledu Wanklova interiéru. Z dalších osobností výzkumu a poznávání dnešního Moravského krasu jsou vyzvednuty zejména postavy K. J. Salma, K. J. Mašky, M. Kříže, K. Absolona, J. Kniese a pracovní skupiny G. Nouackha. Značná část expozice je věnována poznatkům z paleontologického výzkumu území a především jeskyní Moravského krasu a okolí Blanska (Boskovická brázda). Zpracovány a vystaveny jsou zde přírodniny a artefakty (zde například 3D tiskem vytvořená kostra samce jeskynního lva, takto první vůbec vytvořená ve světovém kontextu), které se vážou na významná prehistorická období vývoje přírody dnešního regionu Blanenska. Prezентovány jsou konkrétně paleontologické nálezy a vzorky z období devonu (vznik vápenců Moravského krasu), permu Boskovické brázdy, druhohorní (jura, křída) mořské záplavy a čtvrtohorních dob ledových a meziledových.

Expozice je umístěna ve třech místnostech prvního patra blanenského zámku a prostorově navazuje na expozici blanenské umělecké litiny. Jejím pokračováním a expoziční extenzí je instalace „kunstkabinetu“ v přilehlém salónu, v místnosti se zachovalým dřevěným obložením z konce 19.

století. Jako pracovna romantizujícího badatele z onoho období je také instalace koncipována. Dominují zde kostní pozůstatky kytovců ze sbírek rodin Salmů a Lichtenštejnů (NPÚ), kostra rosomáka (podsbírka K), fosilní nálezy a jejich kopie (sbírka a majetek našeho muzea). Samotná expozice je zpracována jako kombinace moderních a tradičních historizujících prvků, zahrnuje kromě již zmíněné „pracovny J. Wankla“ panely s informacemi, fosilní pozůstatky velkých kopytníků (mamut, srstnatý nosorožec, podsbírka K), upomínku na první krasové muzeum Jana Kniese (včetně historizujícího nábytku a zachovaných originálních Kniesových instalací, výpůjčka z Ústavu Anthropos MZM Brno), originál potápěčského skafandru Dräger, používaného týmem Karla Absolona (podsbírka K) a originální složenou kostru samice jeskynního medvěda z výzkumů v jeskyni Výpustek z 20. let minulého století (MZM Brno, Ústav Anthropos). Významnou součástí expozice jsou originály paleontologických rekonstrukcí pravěké krajiny (olejomalby, akryl, kresby) od malířů Petra Modlitby, Jiřího Svobody, Pavla Dvorského a Adama Kašpara.

Standardní prohlídku expozice s průvodcem doplňují možnosti speciálních akcí (komentované prohlídky s „J. Wanklem“) a výukových programů, obsahuje množství interaktivních prvků, skládačky replik kostí jeskynních medvědů, zásuvky s rozšiřujícím materiálem k pohmatu a četbě, audiovizuální prvky (obrazovka, reproduktory pro mluvené slovo, QR kódy, audioprůvodce). Nové nálezy z výzkumů jeskyní Moravského krasu jsou do ní průběžně doplňovány a implementovány.

Co nabídlý stálé expozice malým návštěvníkům:

Časoprostor pro hrátky s historií

V roce 2017 byl v muzeu otevřen Časoprostor pro hrátky s historií, který zahrnuje místnost pro vzdělávací a animační programy a hernu k archeologické expozici. Časoprostor zahrnuje dvě místnosti představující různá období, jedna z místností je zařízena jako zámecká obrazárna vybavená nábytkem, plátnem a projektorem a druhá místnost navazuje na novou expozici archeologie, je v ní umístěno archeologické pískoviště, které odkazuje na tajné skříňky, jeskynní prolézačka a mechanická hra na lov sobů. Koncem roku 2017 byl přechod mezi místnostmi vyřešen virtuální převlékárnou s dámskými a pánskými kostýmy z různých období. V prostoru archeologické herny byla umístěna dotyková obrazovka v tematických hrami a informacemi o muzeu. Časoprostor je

hojně navštěvován rodinami s dětmi a tvoří příjemnou součást návštěvy zámku a expozice archeologie.

Putování za osobnostmi Blanenska - Pážecí cesta

V červenci 2016 byl za finanční podpory Ministerstva kultury otevřen interaktivní doplněk expozic - v rámci projektu vznikla tzv. „pážecí cesta“, jejíž součástí je deset dřevěných truhliček ukrývajících nejrůznější úkoly vázané k 10 vybraným historickým osobnostem Blanenska. Tyto truhličky byly umístěny na vybraná místa muzea tak, aby odpovídaly tématice dané expozice a výkladu průvodce na příslušném místě. Obsahem každé truhličky je portrét konkrétní osobnosti, její jméno a zadání úkolu vztahujícího se k této osobnosti. Úkoly jsou koncipovány tak, aby děti zapojovaly různé smysly - nejen zrak, ale i hmat a čich. K plnění úkolů slouží tzv. „pážecí pas“, do něhož děti zapisují odpovědi a otiskují razítko, které je také součástí každé truhličky. Reliéf na razítku se také tematicky váže k této konkrétní osobnosti. Za úspěšné získání plného počtu razítek každé dítě obdrží diplom se svým jménem. Truhličky i jejich obsah byly vytvořeny pracovníky muzea podle jejich konkrétních představ. V rámci projektu byly objednány a vytištěny diplomy a pážecí pasy, které dostávají dětská návštěvníci bezplatně v rámci standardní vstupenky do muzea. Prohlídky s truhličkami probíhaly v rámci standardní prohlídkové trasy po stálých expozicích, v roce 2021 byly z důvodů budování nové expozice Obrazy z Moravského Švýcarska všechny truhličky přesunuty do herny, kde jsou i nadále k dispozici návštěvníkům. „Pážecí cesta“ je zaměřena na cílovou skupinu rodičů s dětmi, našla si ale oblibu také u školních kolektivů.

Pazourkova trasa

Muzeum připravilo pro dětské návštěvníky v rámci prohlídky expozice Cesta do pravěku Blanenska spoustu zajímavého luštění a objevování. S archeologem Pazourkem, který se v zajímavém komiksu vydal na cestu proti proudu času, zjistí malí návštěvníci, odkud pochází kouzelný medvědí zub. Projdou všemi obdobími v expozici a s pomocí lupy luští záhadné otázky. Odpovědi na otázky zaznamenávají do tajenky a za tu všechnu námahu pak dostanou metál. Pazourkova trasa byla vybudována v rámci projektu s finanční podporou Ministerstva kultury na podporu edukačních aktivit v muzejnictví. Muzeum v roce 2022 zajistilo dotisk materiálů pro pokračování Pazourky trasy.

Šifrovací hra v expozici litiny

V roce 2019 byla poprvé otevřena zábavná šifrovací hra realizovaná s podporou Ministerstva kultury. Hra inspirovaná významnou osobností Hugo Františka Salma představuje pomocí QR kódů jeho život, průmyslovou špionáž v Anglii i zásadní přínos pro blanenskou uměleckou litinu. K absolvování hry lze využít vlastní chytrý telefon s datovým tarifem nebo tablety pořízené z předchozí dotace. Pro menší dětské návštěvníky byla do expozice doplněna skládačka litinové plakety vyrobená technologií 3D tisku, kopie antické sochy Venuše Medicejské a zábavné omalovánky s nálepkami, které představují některá zásadní umělecká díla zábavnou formou a zasazují například sochy do vlastních antických příběhů. V roce 2020 byla využívána také aplikace Skryté příběhy, která obsahuje trasu po Blansku s názvem Litinový sen a věnuje se příběhu Hugo F. Salma. Trasu je možné absolvovat i mimo otevírací dobu muzea, čehož bylo v době uzavření možno využít.

2. Výstavy

Muzeum pořádá každoročně několik sezónních výstav, které mají vztah k historii. Témata výstav jsou volena s ohledem na předpokládanou návštěvnost, s cílem oslovit široké návštěvnické spektrum. Alespoň jedna z výstav má regionální téma, jedna z výstav je orientovaná na dětského návštěvníka, jsou vybírána i exkluzivní a alternativní témata s cílem zpřístupnit další zajímavý obsah z obecné historie místnímu a regionálnímu publiku. Strategie výběru výstav je součástí *Strategického plánu muzea a Plánu rozvoje expozic*. Muzeum má jeden celoroční výstavní prostor - Malou výstavní síň. Díky rekonstrukci lze od roku 2019 přes letní sezónu využívat k výstavním účelům sklepení. Vzhledem k časové náročnosti přípravy jednotlivých výstav je jejich trvání stanoveno minimálně na 2 měsíce. Výstavy jsou zpravidla slavnostně zahajovány vernisážemi, na nichž muzeum spolupracuje s místní Základní uměleckou školou a Střední školou technickou a gastronomickou.

V roce 2022 proběhly vernisáže 5 výstav ve vnitřních i vnějších prostorách. Ke každé hlavní výstavě muzeum zpracovává interaktivní prvky, promítání nebo zvukový doprovod a animační program. Výstavy jsou buď plně autorské se zápůjčkami některých předmětů z jiných institucí, kombinované, případně jsou plně zapůjčené. Nejnavštěvovanější výstavou v roce 2022 byla výstava **Fenomén Favorit** - přicházely i školní skupiny. Nejvyšší výnosy ze vstupného byly z výstavy **Josef Mánes**.

V roce 2022 v muzeu proběhlo celkem 8 výstavních projektů, tři hlavní z nich byly instalovány v Malé výstavní síni:

Fenomén Favorit: 3. 3. – 5. 6. 2022

Josef Mánes – blízký přítel Jindřicha Wankla: 17. 6. – 30. 10. 2022

Svět středověké her: 10. 11. 2022 – 11. 2. 2023

Jedna ze sezónních výstav byla umístěna v zámeckém sklepení – **O víně:** 26. 5. – 30. 10. 2022

Doplňkově byl využit Multimediální sál – **Lucemburské oprásk:** 28. 4. – 30. 10. 2022

Začátkem roku ještě dobíhala v Malé výstavní síni výstava zahájená v září roku 2021 **Stanislav Lachman zblízka**, jež se zaměřila na život a dílo tohoto významného designéra. V multimediální síni byla umístěna výstava **Cesta do hlubin robotovy duše** (9. 11. 2021 - 26. 2. 2022) — výstava Památníku Karla Čapka zapůjčená u příležitosti výročí R.U.R. Ve vstupních prostorách zámku probíhala až do konce ledna výstava ve spolupráci se zapsaným spolkem Post Bellum **Blanenská historie očima pamětníků** (10. 12. 2021 - 29. 1. 2022) — výstava ve spolupráci s Pamětí národa o blanenských obyvatelích, kteří prošli totalitou za druhé světové války nebo komunismu.

Počátkem března proběhla vernisáž výstavy **Fenomén Favorit**, která mapuje jízdní kola kultovní značky Favorit. Výstavu připravilo Národní technické muzeum v Praze a byla na ní k vidění kola staršího i novějšího data výroby z dílny české značky, ale také speciality z brněnského muzea Histovelo, jako tandemové kolo, kolo na dráhovou cyklistiku nebo kolo pro speciální disciplínu pro jízdu za vodičem. Součástí výstavy byl i příběh Jozefa Regece, československého reprezentanta v silniční cyklistice, účastníka Závodů míru a držitele řady významných ocenění, a B. Dvořáčka.

V dubnu se v Multimediálním sále otevřela putovní výstava Muzea města Brna **Lucemburské opráskí**, kterou tvořili komiksové panely s osudy Jana Lucemburského, Karla IV., jeho synů Zikmunda a Václava IV. i moravských markrabat Jana Jindřicha a Jošta. Panely byly doprovázené popularizačními texty a hmotnými artefakty svázanými přímo s dobou 14. a 15. století.

Na zapomenutou tradici Blanenska jakožto vinařské oblasti upozornila výstava **O víně**, která se v květnu otevřela v zámeckém sklepení. Výstava vyprávěla příběh nápoje starého jako samotná civilizace, návštěvníkům se přiblížila historie tradičního moravského vinařství a také se zaměřila na proces výroby vína - od révy vinné, přes hrozny a vinobraní až po kvašení opojného moku a jeho košťování ve sklípcích. Autorem výstavy byl Jakub Pernes, na výstavě se podílela také Centrála cestovního ruchu Jižní Morava a řada místních vinařů.

Hlavní sezónní výstava v Malé výstavní síni s názvem **Josef Mánes – blízký přítel Jindřicha Wankla** měla vernisáž v červnu. Výstava uspořádaná ke 150-ti letému výročí objevu Jindřicha Wankla v Býčí skále mapovala odkaz Josefa Mánesa na Moravě s důrazem na jeho blízké vztahy k rodině doktora J. Wankla. Stěžejním lákadlem výstavy byl originální portrét Louisy Bělské zapůjčený z Národní galerie v Praze. Na výstavě spolupracovalo také Vlastivědné muzeum v Olomouci, které zapůjčilo hanácké kroje, které byly často předmětem Mánesových etnografických studií. Na výstavě byly prezentovány také unikátní předměty ze sbírky muzea. Výšivky a další ruční práce, které vytvořila Wanklova manželka Eliška, nebo dirigentská hůlka prvního dirigenta pěveckého sboru Rastislav. Součástí výstavy byla také replika praporu Rastislav, která byla vytvořena v dílně Velebných tradičními technologiemi a kovovými nitěmi. Do spolupráce na výstavě byl zapojen také pěvecký sbor Rastislav, který v Blansku dodnes působí a v roce 2022 oslavil 160 let své existence. U založení vlastivědného spolku stál právě Jindřich Wankel.

Po skončení této výstavy byla v prostorách Malé výstavní síně instalována a otevřena putovní výstava A. Hocha z Muzea Vysočiny v Jihlavě s názvem **Svět středověkých her**, která interaktivní formou přiblížila dnešním návštěvníkům zábavu a trávení volného času v období, které máme většinou zafixované jako temné a plné soubojů a válek. Výstava ukazuje, že potřebu bavit se a hrát si měli lidé odjakživa. Autor výstavy získal ocenění v soutěži Zlatý mamut. Výstava byla velmi oblíbená a hojně navštěvovaná především rodinami s dětmi.

1.3 Interpretace

kulturně výchovná činnost, programy pro děti a mládež, nevýstavní aktivity muzea

Muzeum je důležitou součástí kulturních událostí v regionu, pořádá vlastní kulturní akce v prostředí blanenského zámku s důrazem na historii tradic kombinovanou s atraktivními událostmi. V roce 2022 všechny akce proběhly v plánovaných termínech a ve standardním rozsahu. Ke všem výstavám proběhla vernisáž s účastí veřejnosti, konaly se koncerty, divadelní představení i další kulturní akce. Muzeum se v roce 2022 poprvé zapojilo do akce v parku ve městě s názvem Slavnosti jara, kde prezentovalo tradiční způsob zpracování potravin ve středověku. Dle původního plánu proběhly velikonoční prohlídky i muzejní noc, v původní plánované podobě proběhly prázdninové akce Noc na zámku s výtvarnou tematikou a Pazourkova letní škola archeologie zaměřená na zpracování kovů. V září 2022 se uskutečnil druhý ročník sousedské slavnosti Zažít Blansko jinak a program byl připraven také na zámku. V předvečer slavnosti se na zámku konal první zámecký bál. Ve spolupráci s Kulturním střediskem města Blanska proběhl cyklus koncertů klasické hudby v Hudebním salonu zámku. Poprvé ve spolupráci s KSMB proběhl také cyklus divadelních představení pro děti na nádvoří zámku - Letní abeceda pohádek. Tradičně proběhl také letní cyklus koncertů Muzika pro Karolínku. Muzeum se podílelo také na tradiční akci Vítání sv. Martina a se svým adventním programem se stalo součástí blanenského adventního kalendáře. O adventních sobotách byla pro děti na zámku připravena divadelní představení. Na nádvoří zámku instalován vánoční strom, kam si mohli návštěvníci pověsit přání. Adventní program byl v roce 2022 doplněn o minijarmark, na nádvoří byla umístěna zvonice, proběhl vánoční koncert a poprvé také živý betlém. Samostatnými osvětově kulturními akcemi v rámci činnosti muzea jsou také vernisáže výstav, které kromě kulturního programu obsahují besedy s autory nebo odborníky na téma výstavy, případně jiný doplňkový program. Muzeum se v roce 2022 zapojilo do Evropské noci netopýrů a již tradičně také do dní otevřených dveří v jeskyni Býčí skála. Rok 2022 se nesl ve znamení oslav uplynutí 150 let od velkého objevu v Býčí skále. Slavnostní setkání proběhlo také u příležitosti otevření nové expozice. Tradičně se muzeum zapojilo do oslav Dne dětí, na nádvoří proběhlo divadelní představení divadla Kolárka Bar-Barbucha. Muzeum se otevřelo také mimořádně 4. září v rámci Dní otevřených dveří na Zámku Blansko ve spolupráci s Eurocentrem Brno.

Velikonoční prohlídky zámku se ve středu 13. dubna 2022 konaly po dvouleté odmlce v Muzeu Blanenska. Zájem o velikonoční prohlídky byl opravdu veliký. Obdivovat umění řemeslníků, kteří vládnou tradičními dovednostmi, přišlo bezmála 800 návštěvníků. K vidění byla sklářská dílna, pletení pomlázek a košíků, výroba paličkových ozdob a tkaní na rámu technikou zvanou krosienka. Nechyběly ani tradiční metody zdobení kraslic – voskovaná batika, slaměné kraslice, vyškrabávané, obháčkované, drátované a také vajíčka zdobená technikou madeira. Celou velikonoční atmosféru zpříjemnila Cimbalová muzika Drahan na základě spolupráce se Soukromou základní uměleckou školou v Blansku.

Muzejní noc se konala 20. května, první den celorepublikového festivalu. Tradiční oslava svátku muzeí byla letos věnována oslavě 150 let od velkého Wanklova objevu v Býčí skále. Na muzejní noci zazněla Legenda o Rastislavu z cyklu Rastislav dětem na nádvoří zámku. Na divadelních prohlídkách blanenského zámku přivítala návštěvníky Eliška Wanklová se čtyřmi dcerami. Po cestě po zámeckých komnatách se návštěvníci setkali s litinovou sochou recitujícího Fauna, nechyběli ani Hugo František Salm a ředitel blanenských železáren Karel Ludvík Reichenbach. Se svými manželkami si povídali právě o odlévání velkých soch z jednoho kusu. Za jejich působení se blanenská umělecká litina vyvážela daleko za hranice rakouského císařství. V nové expozici s názvem Obrazy z Moravského Švýcarska probíhal rozhovor napříč časem mezi Josefem Mánesem, Jindřichem Wanklem a jeho pokračovatelem badatelem Janem Kniesem. V modrém salonu pod svým portrétem pracoval na svých výzkumech kníže Karel Josef Salm. Mimořádně byla pro návštěvníky zpřístupněna zámecká půda, kde Jan Žalkovský přichodí seznámit, jaké má plány s přestavbou blanenského zámku. Zdatní přichodí vystoupali až na věžní hodiny a mohli obdivovat unikátní cimbaly, zvony bez srdce. Na ochozu letos pobíhala Karolína Meineke a hledala svého prince, v Zeleném salonu manželé Bartelmusovi představovali přichodím převratný vynález: zdravotně nezávadný smalt. Prohlídku zakončila sokolská secvičná přímo od Jaroslava Tyrše, zakladatele Sokola a vychovatele v rodině Bartelmusových. S heslem: „Ve zdravém těle zdravý duch“, znělo expozicemi zámku až do desáté hodiny večerní. Děti mohly při prohlídkách řešit jednoduchý kvíz a seznámit se tak zábavnou formou z blanenskou historií.

Koncerty - muzeum tradičně pořádá několik koncertů během roku v hudebním salonu blanenského zámku nebo na jeho nádvoří, případně se na pořádání koncertů podílí. Prostory blanenského zámku jsou koncertními hudebníky především z oblasti klasické hudby vyhledávány a ceněny pro dobré akustické podmínky. Tradiční cyklus koncertů vážné hudby s názvem Hudba na blanenském zámku proběhl v roce 2022 ve spolupráci s Kulturním střediskem města Blanska. Muzeum poskytlo prostory a financovalo honoráře některých interpretů, kulturní středisko zajistilo dramaturgii cyklu, propagaci, tisk programů a prodej a distribuci vstupenek také v síti Ticketportal. Proběhlo poprvé celkem šest koncertů, na jaře i na podzim. Na Vánoce proběhl koncert skupiny Solideo z Děčína, která pravidelně účinkuje na Kuksu a specializuje se na barokní hudbu. V červenci a srpnu proběhl tradiční folkový

festival Muzika pro Karolínku, deset středních prázdninových koncertů ve spolupráci se spolkem Ulita. Proběhl také koncert v rámci Dní umění nevidomých a krátké kulturní programy byl součástí vernisáží a slavnostních událostí. V rámci programu na Býčí skále proběhl koncert pravěké hudby.

Divadelní představení - bývají v muzeu realizována jako doprovodný program s cílem představit veřejnosti muzeum jako místo komunitního setkávání. Již pošesté proběhlo divadelní představení na nádvoří zámku. Poslední pátek v květnu proběhlo na nádvoří divadelní představení Romeo a Julie s finanční podporou města Blanska. V rámci adventního programu proběhla čtyři divadelní představení pro děti s adventní a vánoční tematikou.

Dny otevřených dveří na blanenském zámku proběhly 3. září ve spolupráci s Eurocentrem Brno. Akce byla jednou z akcí na propagaci míst, která byla opravena z evropských dotací. Expozice muzea byly zpřístupněny zdarma, proběhla smaltovací dílna a Eurocentrum zajistilo doprovodný program. Na programu se podílelo také Muzeum regionu Boskovicka nebo Dům přírody Moravského krasu.

V rámci **Dnů evropského dědictví** byl zámek zpřístupněn veřejnosti zdarma byl již podruhé naplánován pouliční festival s názvem Zažít Blansko jinak. Festival proběhl ve spolupráci s dalšími blanenskými kulturními institucemi a do akce se zapojila řada jednotlivců i neziskových organizací, kteří se společně podíleli na programu dne. V muzeu byla zdarma otevřená také výstava o Josefu Mánesovi. V sobotu proběhl v Hudebním salonu ples s výukou renesančních tanců. V sobotu i neděli byly expozice muzea přístupné návštěvníkům zdarma.

Návrat do Býčí skály byl unikátní akcí k oslavám výročí objevu v Býčí skále a zároveň počinem k propagaci a popularizaci archeologie. Akce se konala 17. září na počest Jindřicha Wankla a jeho fenomenálního objevu v jeskyni Býčí skála, od něhož v roce 2022 uplynulo 150 let. Jejím hlavním lákadlem byl ceremoniální průvod imitující příjezd „bohyně úrody“ k jeskynní svatyni na rituálním voze rekonstruovaném dle nálezů z Býčí skály. Cílem akce bylo nabídnout co nejširší veřejnosti nevšední zážitek prostřednictvím jedinečné living history akce zaměřené výhradně na období starší doby železné, které na akcích tohoto typu nebývá zobrazováno tak často. Program se navíc odehrával přímo na „místě činu“, v CHKO Moravský kras před „posvátnou“ Býčí skálou, jejíž nezaměnitelný genius loci celkový prožitek náležitě umocnil. Autoři projektu se snažili dbát na maximální možnou přesnost nejen v odívání, ale třeba i při rekonstrukci koňského jha. Vycházeli přitom ze současných poznatků terénní či experimentální archeologie v kombinaci s přírodovědnými analýzami. „Bohyni“ jedoucí na rituálním voze tažené koňmi doprovázela početná družina sestávající z dobově oblečených příslušníků halštatských elit, hudebníků, bojovníků a otroků, kteří se vypravili do jeskynní svatyně poděkovat za bohatou úrodu. Procesí nakonec doplnil ještě symbolicky mladý býček, který šel v jeho čele. Průvod vyrazil od křižovatky v Josefově a skončil na louce před Býčí skálou, kde bylo připravené pódium, na němž proběhla další část programu. Tu uváděl T. Matonoha (náhradník za náhle indisponovaného T. Hanáka) a zahrnovala krátké tematické výstupy o Býčí skále (M. Golec), rekonstrukci vozu (Z. Čermák), Wanklově sbírce vystavené v Muzeu Blanenska (P. Komínková), rekonstrukci „princezny“ z Býčí skály (K. Urbanová, M. Novák) nebo o pravěkém pivu (L. Kučera), které mohli návštěvníci na místě ochutnat. Součástí byla také komentovaná módní přehlídka halštatských oděvů (V. Čistáková) a rozehrané scény zobrazující výjevy ze situového umění (P. Ondroušek a Sdružení Latén art). Přednášky a ukázky byly proloženy třemi souboji s dobovými zbraněmi (Haraldos strnut brothers) o „srdce bohyně“ a na samotný závěr hejtman Jihomoravského kraje spolu se starosty Habrůvky a Blanska slavnostně pokřtili rekonstruovaný vůz. Po křtu byl vůz přenesen do Předsíně Býčí skály, kde probíhala dobová hudební produkce a volná prohlídka celé prostory, ve které J. Wankel učinil svůj zásadní objev. V průběhu celého dne pak mohli zájemci navštívit nedalekou pravěkou osadu, v níž dobově oblečení členové Sdružení Latén art prováděli ukázky řemesel ze starší doby železné, jako je výroba jantarových a skleněných korálků, tavba bronzů a výroba bronzových

předmětů, drcení obilí, karetkování, tkaní na vertikálním stavu ad. Akce se konala ve spolupráci řady odborných institucí a u účastníků vzbudila pozitivní ohlasy.

Vítání sv. Martina, tradiční “celoměstská” akce, proběhla poprvé v obvyklém scénáři Muzeum připravilo v rámci akce mimořádné komentované prohlídky s Jindřichem Wanklem a jeho chotí a podílelo se na zapojení do historického průvodu. 11. listopadu v 11:11 bylo na nádvoří zámku slavnostně otevřeno a požehnáno svatomartinské víno.

Adventní program byl v muzeu obohacen o několik novinek. Ve spolupráci s dalšími kulturními institucemi v Blansku byl program v muzeu součástí Blanenského adventního kalendáře. Na každý den byla naplánována kulturní akce, video nebo vánoční představení. Program každou sobotu v muzeu zajišťovaly divadla pro děti. Druhou adventní sobotu byl připraven program ve spolupráci s farností sv. Martina v Blansku tzv. “andělský”. Na nádvoří byl umístěn strom přání po celou dobu adventu a dřevěná zvonička. Návštěva muzea byla součástí celodenního programu. V sobotu 10. prosince proběhl na nádvoří zámku minijarmark, kde se představili tradiční prodejci, často nositelé regionálních značek. V pátek 18. prosince proběhl Vánoční koncert v podání barokní skupiny Solideo. Na Štědrý den pak proběhlo na nádvoří zámku Štědrodenní zastavení s betlémským světlem ve spolupráci s blanenskými skauty a malým občerstvením, které pro návštěvníky zajistila Sýpka Blansko. Poprvé se po adventním programu podařilo na nádvoří zámku uspořádat živý betlém.

Přednášky a workshopy jsou nedílnou součástí činnosti, mají spíše kulturně vzdělávací rozměr, popularizují různá témata z historie regionu. V rámci oslav 150letého výročí objevu Jindřicha Wankla v Býčí skále byl pro milovníky archeologie připraven cyklus čtyř přednášek s tematikou starší doby železné:

9. 9. 2022 doc. Mgr. Martin Golec, Ph.D.: **Halštatská Býčí skála: minulost, přítomnost a budoucnost**, (proběhlo ve spolupráci s Městskou knihovnou Blansko)

23. 9. 2022 Zdeněk Čermák: **Rekonstrukce elitního vozu z Býčí skály**,

7. 10. 2022 Mgr. Zuzana Golec Mírová: **Kůň - Společník a přítel na cestě pravěkem a prehistorií**,

4. 11. 2022 Doz. Mag. Dr. Karina Grömer: **Textil v době železné**

Přednášky muzejními pracovníky mimo areál muzea:

22. 3. 2022 Mgr. Marek Novák v rámci spolupráce s Ústavem archeologie a muzeologie FF MU pro studenty předmětu **AEB_A05 Popularizace vědy** speciální přednášku zaměřenou na téma popularizace archeologie v muzejní praxi.

8. 6. 2022 Mgr. Marek Novák: **Výsledky výzkumu na trase plynovodu Bořitov – Býkovice – Lysice** (odborná konference Archeologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku, Brno),

20. 6. 2022 Mgr. Vlastislav Káňa: **Expozice Obrazy z Moravského Švýcarska** (XVII. ročník odborné konference Stretnutie prírodovedcov, Skalní mlýn Blansko)

15. 9. 2022 Mgr. Vlastislav Káňa a Mgr. Marek Novák: **150 let muzejní prezentace Moravského krasu na Blanensku** (odborná konference Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku, Olomouc),

22. 9. 2022 Mgr. Vlastislav Káňa: **Evoluce a anatomie netopýrů a jejich úloha v přírodě** (Evropská noc netopýrů, Dům Přírody Skalní Mlýn)

4. 10. 2022 Mgr. Marek Novák: **Halštatské výšinné lokality na Moravě a co s nimi?** (odborná konference Doba popelnicových polí a doba halštatská, Boskovice),

5. 10. 2022 Mgr. Jaroslav Bartík, Ph.D., Mgr. Matěj Kmošek, DiS., Mgr. Marek Novák, PhDr. Antonín Štrof, CSc.: **Ozdoba či oběť? Nové nálezy halštatského kruhového šperku na Moravě** (odborná konference Doba popelnicových polí a doba halštatská, Boskovice).

Komentované prohlídky

V roce 2022 proběhly v prostorách muzea tyto komentované prohlídky:

Mgr. Vlastislav Káňa, 22. 3., 5. 4., 26. 4., 16. 6., 12.–13. 11. 2022 komentovaná prohlídka expozice **Obrazy z Moravského Švýcarska**,

Bořivoj Nakládal, 3. 5. 2022 komentovaná prohlídka výstavy **Fenomén Favorit**,

Mgr. Marek Novák, 11. a 19. 6. 2022 komentovaná prohlídka expozice Cesta do pravěku Blanenska v rámci **Dne otevřených dveří na Býčí skále**,

Mgr. Vlastislav Káňa, 12. a 18. 6. 2022 komentovaná prohlídka expozice Obrazy z Moravského Švýcarska v rámci **Dne otevřených dveří na Býčí skále**,

Mgr. Vlastislav Káňa, 11. 9. 2022 komentovaná prohlídka expozice Obrazy z Moravského Švýcarska v rámci akce **Zažít zámek jinak**

Mgr. Marek Novák, 16. 9. 2022 komentovaná prohlídka expozice **Cesta do Pravěku Blanenska** pro účastníky festivalu Ekologické dny Olomouc

V roce 2022 proběhly mimo prostory muzea tyto komentované prohlídky muzejními pracovníky:

Mgr. Vlastislav Káňa, 20.–22. 6. 2022 komentovaná prohlídka na lokalitách výzkumu a speleologického průzkumu, zejména v jeskyni Býčí skála a Barová jeskyně, v rámci XVII. ročníku **Stretnutie prírodovedcov**

Mgr. Marek Novák, 13. a 30. 7. a 27. 8. 2022 komentovaná prohlídka pravěké výšinné lokality Krhov „Malý Chlum“ v rámci celorepublikové akce Archeologického ústavu AV v Praze a Brně s názvem **Archeologické léto**.

1.3.1 Přehled akcí

LEDEN

- 15. ledna – konec výstavy **Stanislav Lachman zblízka**
- 29. ledna – konec výstavy **Blansko očima pamětníků**

ÚNOR

- 24. února – Slavnostní otevření expozice **Obrazy z Moravského Švýcarska**
- 26. února – konec výstavy **Cesta do robotovy duše**

BŘEZEN

- 3. března – vernisáž výstavy **Fenomén Favorit** (do 5. června 2022)
- 3. března – Koncert Indigo kvartet (KSMB)
- 22. března – **komentovaná prohlídka** nové expozice s Vlastou Káňou
- 26. března – společná městská akce k popularizaci středověku – **Slavnosti Jara** – park u Zborováka

DUBEN

- 3. dubna – prezentace muzea na zahájení turistické sezony v pivovaru Černá hora
- 5. dubna – **komentovaná prohlídka** nové expozice s Vlastou Káňou
- 7. dubna – koncert Ensemble Baroque Quintet (KSMB)
- 13. dubna – **Velikonoční prohlídky** zámku s tradičními řemesly
- 26. dubna – **komentovaná prohlídka** nové expozice s Vlastou Káňou
- 28. dubna – zahájení výstavy v Multimedialce – **Lucemburské oprásky** (do konce října)

KVĚTEN

- 1. května – **Svátek práce a zahálky** – spolupráce s Galeríí města Blanska
- 3. května – **komentovaná prohlídka výstavy Fenomén Favorit**
- 20. května – **Muzejní noc** s blanenskými osobnostmi
- 26. května – zahájení výstavy v zámeckém sklepení **O víně** (do konce října)
- 27. května – divadelní představení **Romeo a Julie** – spolek Kašpar Divadlo V Celetné

ČERVEN

- 2. června – koncert L. Rozsnyó, M. Melkusová, E. Kalová (soprán, cembalo, housle), (KSMB)
- 4. června – divadlo na nádvoří ke Dni dětí – **Bar Bar Barbucha** – divadlo Kolárka
- 11. června – komentovaná prohlídka archeologie s Markem Novákem
- 12. června – komentovaná prohlídka přírodovědná s Vlastou Káňou
- 15. června – Dny umění nevidomých na Moravě – koncert SONS
- 17. června – zahájení výstavy **Josef Mánes, blízký přítel Jindřicha Wankla** a koncert pěv. sboru Rastislav
- 20. – 22. června – Mezinárodní konference přírodovědců na Skalním mlýně + návštěva Amatérské jeskyně
- 26. června – KOČkabaret – před kočárovnou
- 29. června – 31. srpna Muzika pro Karolítku

ČERVENEC

- 21. července – divadlo na nádvoří v rámci akce Abeceda pohádek ve spolupráci s KSMB
- 27. – 29. července – Pazourkova Letní škola archeologie
- 29. července – **Noc na zámku** s Josefem Mánesem

SRPEN

- 4. srpna – divadlo na nádvoří v rámci akce Abeceda pohádek ve spolupráci s KSMB
- 18. srpna – divadlo na nádvoří v rámci akce Abeceda pohádek ve spolupráci s KSMB
- 21. srpna – hudební festival „Už zas můžem“
- 26. srpna – **Noc na zámku** s Josefem Mánesem

ZÁŘÍ

- 3. září – Den otevřených dveří na zámku Blansko – Fondy EU pomáhají
- 9. září – přednáška **Halštatské elity z Býčí skály** – Martin Golec – spolupráce s Městskou knihovnou Blansko
- 10. září – **Zámecký bál**
- 11. září – Zažít zámek jinak – v rámci celoměstské akce **Zažít Blansko jinak**
- 15. září – koncert v rámci cyklu **Hudba na blanenském zámku** (KSMB)
- 17. září – **Návrat do Býčí skály** – oživlá historie v Býčí skále
- 23. září – přednáška – **Rekonstrukce elitního vozu z Býčí skály** (Zdeněk Čermák)
- 24. – 25. září – **Dny otevřených ateliérů** – v rámci této akce zdarma otevřena výstava Mánes

ŘÍJEN

- 7. října – přednáška – Kůň – společník a přítel na cestě pravěkem a prehistorií (Mgr. Zuzana Golec Mírová)
- 13. října – koncert v rámci cyklu Hudba na zámku (KSMB)

LISTOPAD

- 4. listopadu – přednáška – **Textil v době železné** (dr. Karina Groemer z Vídně)
- 10. listopadu – zahájení výstavy **Svět středověkých her**
- 10. listopadu – koncert klasické hudby Dva Martinové (KSMB)
- 11. listopadu – slavnostní otevření svatomartinského vína na nádvoří zámku a jeho požehnání – Farnost a SŠ Gastro – 11:11 h
- 12. a 13. listopadu – komentované prohlídky zámku a stálých expozic muzea s Jindřichem Wanklem a jeho rodinou – Svatomartinské oslavy
- 26. listopadu, 3., 10., 17. prosince – **Advent na blanenském zámku** – divadla

PROSINEC

- 3. prosince – Andělská sobota
- 10. prosinec- Vánoční minijarmark
- 16. prosince – Vánoční koncert – **Solideo**
- 24. prosince – Štědrodenní zastavení
- 25. prosince – Živý Betlém na nádvoří zámku

1.3.2 Programy pro děti a mládež

Muzeum v rámci své činnosti nabízí jednorázové nebo krátkodobé volnočasové aktivity pro děti a mládež a vzdělávací programy určené především školním kolektivům. Speciálně pro školní skupiny muzeum připravuje animační programy k výstavám. V roce 2022 bylo zvoleno jako nosné téma pro vzdělávací aktivity výročí objevu v Býčí skále. Ve dvou prázdninových měsících byl pro děti připraven zážitkový program s přespáním na blanenském zámku s názvem **Noc na zámku s Josefem Mánesem**. Jednu červencovou a jednu srpnovou noc mohla skupinka asi 20 dětí strávit na zámku s bohatým výtvarně zaměřeným programem. Z dotace Ministerstva kultury byl vytvořen vzdělávací materiál, který školním dětem zábavnou formou pracovního listu přibližuje osobnost Jindřicha Wankla. Součástí materiálu je i autorská povídka o Býčí skále s cílem posílit čtenářskou gramotnost. Pro děti byl koncipován také program dne otevřených dveří na blanenském zámku v září a velkému zájmu návštěvníků se těšily také velikonoční prohlídky zámku.

Pazourkova letní škola archeologie, V. ročník, 27.–29. 7. 2022, zámek Blansko

V posledních červencových dnech roku 2022 se uskutečnil pátý ročník vzdělávacího programu pro příznivce archeologie s názvem Pazourkova letní škola archeologie, tentokrát s podtitulem Experimentální. Třídenní náplní bylo zvládnutí technologie výroby bronzových nástrojů, od hledání a sběru měděné rudy, její redukci, přes výrobu voskového modelu a následné ztracené formy až k odlévání a finální úpravě. Experimentální pracoviště bylo zřízeno na dvorku pod Zámkem 2, kde byla postavena pícka na tavbu bronzu a ohniště na přípravu ztracených forem. Akce se zúčastnilo 15 účastníků ve věku 9–50 let, přičemž část z nich se akce účastní opakovaně. Akci i v tomto roce vedli Mgr. Marek Novák a Mgr. Michal Mazík za výpomoci muzejního brigádníka Jakuba Racka.

Paleokemp, nultý ročník, červenec 2022, jeskyně Michalka

Ve spolupráci s Českou speleologickou společností, ZO Moravský kras, proběhla akce „Paleokemp“ ve svém zkušebním, nultém ročníku. Jednalo se o pobytovou nebo jednoduše návštěvní propagačně vzdělávací akci na způsob „dne otevřených dveří“, kdy si dospělí, děti (od cca pěti let) a rodiny s dětmi mohli vyzkoušet práci jeskynního paleontologa v terénu v jeskyni Michalka (tato lokalita je svým zázemím a charakterem pro takovou akci s dětmi mimořádně vhodná). Celkem bylo 35 účastníků, z toho více než polovina (20) byly děti a mládež do 18 let. Byly vyzvednuty paleontologické nálezy, které ilustrují život v poslední době ledové a které budou vystaveny v expozici našeho muzea. Zkušenosti z této akce umožní naplánovat a provést první oficiální ročník vzdělávacího projektu Paleokemp na jeskyni Michalka v roce 2023. Akci prováděl Mgr. Vlastislav Káňa.

Vzdělávací programy muzea jsou úzce propojeny se stálými expozicemi a zahrnují škálu vzdělávacích aktivit a metod pro seznamování školních skupin s historií regionu. Programy připravuje kurátorka - muzejní pedagožka, která je i realizuje, zpracovává si v souladu s osvědčenými metodickými postupy pracovní listy a další materiály. Programy věnované terénním exkurzím vedou odborní pracovníci. Aktivní ve vedení vzdělávacích programů byl především kurátor přírodovědec. Vzdělávací programy jsou zaměřeny na různé cílové skupiny s ohledem na věk, volí se různé metody z prostředí muzejní pedagogiky, využívá se zážitkové metody a vícesmyslového vnímání. Nabízené muzejní vzdělávací programy jsou pro přehlednost pedagogů navázány také na Rámcové vzdělávací plány. Ke vzdělávacím programům jsou zpracovávány metodické listy pro pedagogy dostupné v elektronické podobě na webových stránkách muzea.

Středověk na Blanensku - nový vzdělávací program, který vznikl v roce 2021 díky dotaci z Ministerstva kultury. Po pravěku se jedná o další program vázaný na školní vzdělávací program a je široce využitelný ve vyučování k doplnění učiva dějepisu. Děti se prostřednictvím zkoumání předmětů v truhlíčkách přiřazují k určité skupině vázané na některé ze středověkých období. Děti se tak prací ve skupinách stávají kelty, rytíři ze středověkých hradů nebo vesničany. Programem provází kostýmovaný průvodce nebo průvodkyně a účastníci programu mají možnost některé z kostýmů také vyzkoušet. Součástí

programu je vazba na významný mincovní nález ve sbírce muzea - Bořitovský poklad. K programu bylo pořízeno popularizační video, po jehož shlédnutí se děti zamýšlejí nad pohnutkami majitele pokladu a okolnostmi jeho ukrytí a objevení po devíti stovkách let. K programu byla vydána vystřihovánka regionálního hradu Blanseku a metodický list pro pedagogy.

Blanenská umělecká litina - program připravený k expozici blanenské umělecké litiny seznamuje návštěvníky se specifickým regionálním tématem z oblasti umění i průmyslu a jeho původ sahá až do pravěku a navazuje tak na archeologické téma. Využívají se zde prvky zábavné šifrovací hry, která je dostupná i pro běžné návštěvníky muzea ve věku cca od 10 let. Program se vždy upravuje na míru cílové skupině. V programu se pracuje také s technologií výroby litiny, představují se používané materiály a současná situace ve slévárenství. Pro pedagogy byl díky podpoře Ministerstva kultury vydán tištěný metodický materiál. Program je určen pro: 2. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a společnost) SŠ (RVP ZV: Člověk a společnost) délka programu: 60 minut

Pravěk na Blanensku - program shrnující školní látku a rozšiřující ji o regionální informace. Program využívá celou řadu aktivizačních metod – opakování pomocí archeologického pískoviště, skupinové hry a badatelské aktivity nad nálezy z Býčí skály, program je určen pro: 1. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a jeho svět) 2. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a společnost) SŠ (RVP ZV: Člověk a společnost) v upravené formě také pro MŠ, programem provádějí kostýmovaní lektori
délka programu: 90 minut (zkrácená verze 60 minut)

Cestou necestou Moravským krasem - vzdělávací terénní programy vznikly v roce 2020 díky financování z projektu Ministerstva kultury. Nový vzdělávací program zahrnul i dosavadní program Moravský kras. Zážitkový program pod vedením přírodovědce seznamuje žáky s Moravským krasem, historií i současností objevování jeskyní, včetně fyzické ukázky přírodnin, kosterních pozůstatků prehistorické zvěře a některých moderních technologií využívaných v oboru, jako je 3D skenování a 3D tisk. Program je určen pro: 1. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a jeho svět) 2. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a příroda) SŠ (RVP ZV: Člověk a příroda) studenty přírodních věd na VŠ, v upravené formě také pro MŠ.

Program vznikl v návaznosti na stálé expozice, je koncipován jako propojení prohlídky unikátních exponátů na půdě muzea a přírodních jevů a historických míst přímo v terénu. Terénní část probíhá formou exkurzí do Moravského krasu a jeho okolí s odborným výkladem. Tematicky se zaměřuje na vznik a vývoj krasových jevů (propadání, ponory, podzemní toky, závrtý, škrapy, poloslepá údolí, sedimenty v jeskyních a jejich stáří), geografii oblasti, historii objevování Moravského krasu, archeologii, jeskynní paleontologii, zoologii a ochranu přírody a krajiny. Exkurze mají svou kratší - pětihodinovou a delší - osmihodinovou variantu, lze je případně zkombinovat s přednáškou na související témata. Maximální počet účastníků je 20 osob. U všech exkurzí lze upravit jejich rozsah, časovou náročnost a obtížnost podle potřeb. Ucelený program tedy zahrnuje komentovanou prohlídku expozic s ukázkou exponátů a přírodnin a následnou exkurzi do terénu, vše pod vedením kvalifikovaného a zkušeného lektora. V rámci programu je možné absolvovat tyto trasy: propadání Bílé vody, Pustý žleb, Josefovské údolí a Býčí skála a Údolí Říčky.

V rámci projektu Cestou necestou Moravským Krasem i mimo něj provedl Mgr. Vlastislav Káňa celkem 7 exkurzí v přírodě Moravského krasu a okolí v různém rozsahu, zaměření a zařazení. Nejčastějším programem byl program Josefovské údolí a Býčí skála, jedna exkurze vedla do údolí Říčky, další byly speciální akce a akce kombinované s přednáškami nebo paleontologickým výzkumem. Celkem bylo obslouženo 140 účastníků, převážně školní mládež s doprovodem.

Historie blanenského zámku

Komentovaná prohlídka historických salonů uzpůsobená dětským posluchačům ozvláštněná plněním úkolů, možnost návštěvy běžně nepřístupných částí zámku (věž, půda, sklepení)

program je určen pro: MŠ (RVP PV: Dítě a společnost) 1. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a jeho svět, Umění a kultura) 2. stupeň ZŠ (RVP ZV: Člověk a společnost, Umění a kultura)

délka programu: 60 minut

Tvořivé dílny

Na blanenském zámku žila spousta zajímavých osobností, mezi nimi i dva vynálezci. Vynálezce parafínu – Karel z Reichenbachu, a vynálezce zdravotně nezávadného smaltu – Eduard Bartelmus. Jejich příběhy se děti dozvědí u tvořivých dílen.

Výroba odlévaných svíček

barevné, voňavé a zdobené svíčky odlévané do jednoduché papírové formy

Smaltování lžiček

zdobení lžiček barevnými smaltovacími prášky

dílny jsou určeny pro: žáky ZŠ

délka programu: 90 minut

Animační programy k aktuálním výstavám

Komentovaná prohlídka výstavy, zábavný kvíz, práce s interaktivními prvky dle zaměření výstavy, tématicky pojatý doplňkový tvořivý program, délka programu cca 60–120 minut (dle konkrétní výstavy).

1.4 Návštěvnost

V roce 2022 jsme v muzeu zaznamenali téměř návštěvnost srovnatelnou s obdobím před pandemií. Zaznamenali jsme postupně navyšující se zájem o kulturní akce, pořádali jsme akce pro velký počet účastníků, zejména bezplatné. Zaznamenali jsme téměř dvojnásobek prodaných rodinných vstupenek, zvýšil se počet zahraničních návštěvníků, téměř na pětinásobek vzrostl počet účastníků doprovodných programů k výstavám a expozicím. Muzeum spoluprádalo také 2 odborné konference – Mezinárodní setkání muzejních přírodovědců ve spolupráci se Slovenským muzeem ochrany přírody a jaskyniarstva a ve spolupráci s Ústavem archeologické památkové péče a Muzeem Boskovicka konferenci na téma lidu popelnicových polí.

Celková návštěvnost v roce 2022 byla **42 749** návštěvníků **39209 + 3540** (položka č. 5).

Muzeum Blanenska, příspěvková organizace					
				Zámek Blansko	Celkem za organizaci
1.	Počet návštěvníků expozic a výstav organizace				30775
	z toho	za vstupné celé			1823
		za vstupné snížené			2074
		za vstupné zvýšené za speciální služby			0
		z toho za služby cizincům			224
		za rodinné vstupné			1243
		za seniorpasy			0
		neplaticích			25411
2.	Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím				3328
	Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy				55
	z toho	pro děti a mládež			47
		pro seniory			0
		pro zdravotně handicapované			0
3.	Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorách)				5036
	Počet	kulturně výchovných akcí	samostatná scénická vystoupení		9
			přednášky		18
			ostatní		20
		návštěvníků kulturně výchovných akcí	samostatných scénických vystoupení		1033
			přednášek		390
			ostatních		3613
4.	Počet účastníků symposií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)				70
5.	Ostatní návštěvníci				3540
Návštěvnost za položky 1., 2., 3. a 4. celkem					39209

1.5 Vědeckovýzkumná činnost

1.5.1 Aktivity v rámci odborné činnosti

Muzeum v roce 2022 vyvíjelo vědeckovýzkumnou činnost za účelem rozšíření a doplnění informací ke spravovaným podsbírkám, odborní pracovníci muzea prováděli záchranné archeologické výzkumy, řešerše dostupných archiválií z oblasti výroby blanenské umělecké litiny nebo objevů v Moravském krasu a doplňovali tak informace ke sbírkovým fondům. Dále byl průběžně doplňován také fotoarchiv muzea o fotografie poskytnuté pamětníky různých historických událostí. Na získávání odborných informací se podíleli všichni kurátoři muzea. Odborní pracovníci dále prováděli vědeckovýzkumnou činnost při získávání informací a zpracovávání informačních panelů k výstavám. Zaměření činnosti bylo dáno zvoleným tématem výstavy.

Fenomén Favorit (Mgr. et Bc. Pavlína Komínková)

Lucemburské opráskí (Mgr. Milan Koudelka)

O víně (Mgr. Jakub Pernes),

Josef Mánes – blízký přítel Jindřicha Wankla (Julija Tormyševa Ph.D., Mgr. et Bc. Pavlína Komínková),

Svět středověkých her (Mgr. Marek Novák)

Co se týče přednáškové činnosti, detailní přehled nabízí kapitola 1.3.

V rámci své odborné činnosti, především terénního přírodovědného výzkumu, spolupracovalo muzeum na determinaci úhynů a na monitoringu zvláště chráněných druhů, na odběru vzorků z terénu, převážně v jeskyních Moravského krasu, s orgány ochrany přírody (AOPK, SCHKO MK), s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity a s Mendelovou zemědělskou a lesnickou univerzitou Brno. Muzeum se účastní speleologických výzkumů na několika lokalitách v Moravském krasu, probíhá úzká spolupráce s Českou speleologickou společností, především s její základní organizací 6-01 Býčí skála. Výsledkem spolupráce jsou poznatky prezentované na konferenci muzejních přírodovědců, kterou muzeum pořádalo v červnu 2022 v Moravském krasu. Již samozřejmě je možnost determinace nálezů recentní i fosilní fauny z oblasti Moravského krasu, značná část badatelských návštěv je zaměřena právě na determinaci, zejména pozůstatků drobných savců. Pro region muzeum zajišťuje konzultace a praktickou pomoc při ochraně netopýrů v budovách. Muzeum je také spolupořadatelem tradiční Evropské noci pro netopýry (dnes uváděna i jako Mezinárodní netopýří noc) v Moravském krasu. Spolupracujeme i na výzkumu netopýrů v terénu, odběru vzorků apod. Muzeum spolupracuje na odborných paleontologických obrazových rekonstrukcích s malířem P. Modlitbou a poskytuje publikační možnosti aktivním speleologům. Zkušenosti s přírodovědným výzkumem v terénu jsme zúročili při tvorbě výukových programů v přírodě. V roce 2022 proběhl geologický průzkum ve na Boskovicku, kde byl získán materiál pro další výzkumnou a vzdělávací činnost.

1.5.2 Odborná ediční a publikační činnost

Muzeum vydalo v roce 2022 celkem 2 publikace, jimž bylo přiděleno ISBN a jednu brožuru, která je součástí vzdělávacího programu a představuje osobu Jindřicha Wankla. Kniha Marka Nováka získala ocenění v soutěži o popularizaci archeologie Zlatý mamut. Umístila se na druhém místě v Akademické kategorii. Udílení ceny bylo v roce 2021 odsunuto a cenu si převzal až 23. 5. 2022.

Sborník muzea za rok 2022

Mgr. Milan Koudelka (ed.)

Periodikum vydávané každoročně od roku 1969 vychází vždy na začátku roku následujícího. Obsahuje samostatné studie pracovníků muzea a externích přispěvatelů z oblasti přírodovědné i společenskovedné. Sborník byl dokončen počátkem roku 2023 a uveden do prodeje v únoru 2023.

Moravské Švýcarsko Jindřicha Wankla

Mgr. Bc. Pavlína Komínková, Mgr. Marek Novák, Mgr. Milan Koudelka (eds.)

Mgr. Vlastislav Káňa, doc. Mgr. Martin Golec, Ph.D., Mgr. Milan Koudelka

Publikace představuje průvodce částí díla Jindřicha Wankla, které se tematicky váže k oblasti Moravského krasu, a zároveň slouží jako katalog k nové otevřené expozici *Obrazy z Moravského Švýcarska*. Kniha je rozdělena do třech samostatných na sebe přímo nenavazujících částí. První tvoří průvodce novou expozicí a její struktura na ni tudíž navazuje. Kromě osobnosti, působení a sbírkotvorné činnosti Jindřicha Wankla představuje i jeho následovníky, kteří se podíleli na postupném objevování Moravského krasu nejen z hlediska archeologie, ale také geologie, paleontologie, speleologie ad. Nechybí ani kapitoly o nejstarším období ve vývoji Země, které jsou pro pochopení Moravského krasu zásadní. V této části jsou fotografie exponátů doplněny o poutavé malované rekonstrukce, které přibližují zejména laikům tehdejší faunu a flóru. Autorem průvodce stejně jako vlastní expozice je Vlastislav Káňa. V druhé části knihy najde čtenář celkem tři Wanklovy rukopisy týkající se Býčí skály, z nichž dva pocházejí ze sbírek Muzea Blanenska (rkp. I a II) a jeden ze sbírek Moravského zemského muzea (rkp. III). Rukopisy jsou graficky upraveny do zrcadlové podoby, tzn., že na levé straně je jejich německý přepis a na pravé jejich překlad do češtiny. Obojí provedl Milan Koudelka. Rukopisům předchází autorský komentář Martina Golce, který se tématu Býčí skály systematicky věnuje. Autor se zde snaží začlenit dosud neznámé poznatky plynoucí z překladu rukopisů do celkového kontextu objevu jeskynní svatyně ze starší doby železné, a snaží se z nich rovněž vyvodit fakta o vědecké osobě Jindřicha Wankla, jenž bývá některými jedinci neprávem obviňován z falšování a zanedbání výzkumu této jedinečné lokality. Třetí část knihy zahrnuje reedici Wanklových Obrazů v českém překladu, v němž je oproti vydání z roku 1988 opravena řada nesrovnalostí s původním německým textem, dále byl aktualizován poznámkový aparát a doplněny některé překlady německých či latinských pasáží přímo do textu. Editorských úprav této části knihy se ujali Milan Koudelka a Vlastislav Káňa.

Povídání o Býčí skále

Mgr. Petr Ondroušek

Nově zpracovaná pověst o Býčí skále, která je součástí vícedílného cyklu pověstí z Moravského krasu.

V roce 2022 jsme pokračovali v naskenování starších vydání Sborníku muzea, která budou zpřístupněna na webových stránkách.

1.5.3 Konzultace pro veřejnost

V rámci standardní náplně práce poskytovali odborní pracovníci konzultace k dataci historických fotografií, poskytovali historické fotografie a odborné konzultace novinářům k historickým výročím, soukromým badatelům i zájemcům z řad veřejnosti z ČR i ze zahraničí, zpřístupňovali informace z okruhu svého odborného zaměření a poskytovali konzultace k diplomovým a bakalářským pracím. Informace byly dle povahy a potřeby poskytovány formou telefonických rozhovorů, emailů a osobních setkání. Spolupracujícím institucím poskytovali odborní pracovníci plnou součinnost při přípravě výstav a počínů s využitím sbírkového fondu muzea. Muzeum zajišťuje zejména přístup k literatuře a studijním materiálům, poskytuje odborné konzultace geologické, paleontologické, biologické a environmentalistické, historické, etnografické a archeologické. Možnosti využít konzultace odborných pracovníků využilo roku 2022 celkem 125 tazatelů (Milan Koudelka 39, Marek Novák 30, Pavlína Lesová 20, Vlastislav Káňa 36). Pro region muzeum také zajišťuje konzultace a praktickou pomoc při ochraně netopýrů v budovách.

1.5.4 Přírodovědná výzkumná činnost

V loňském roce uskutečnil kurátor přírodovědec několik výzkumných akcí. V květnu proběhl v souladu s příslušnou smlouvou o spolupráci paleontologický a geologický výzkum (sondáž) na lokalitě Chrudichromy. Cílem bylo v období jednoho týdne zjistit geologické poměry v tamní části Boskovické brázdy (ověřit výskyt a stav sedimentů permského stáří) a vyzvednout vzorky horniny a paleontologického materiálu, vhodné pro instalaci v expozici a zařazení do sbírky Muzea Blanenska. Bylo vyzvednuto 16 vzorků paleontologického materiálu a horniny, které jsou zpracovávány pro vystavení k expozici a konzervovány. Lokalita bohužel poskytla horniny postižené metamorfózou a korozí při povrchu, což činí preparaci a konzervaci vzorků obtížnou.

Dále probíhal paleontologický výzkum a sondáž v jeskyních Moravského krasu (jeskyně Barová, Kateřinská, Výпустek) a na Slovensku v jeskyni Pružinské Dúpné v rámci spolupráce s SSS (Slovenská speleologická spoločnosť), SMOPAJ (Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva), muzeem v Martině a ČSS (Česká speleologická společnost). Vzorky a nálezy z výzkumů v Kateřinské jeskyni, kde kromě archeologického probíhal i paleontologický výzkum, včetně vchodových částí, jsou zpracovávány částečně v Moravském zemském muzeu v Brně (budou předány do sbírky Muzea Blanenska), částečně v Muzeu Blanenska.

Kurátor dále zpracovává kostní pozůstatky netopýrů a drobných savců z archeologických výzkumů manželů Golcových v jeskyni Býčí skála a spolupracuje také na výzkumu mikroorganismů v jeskyních (zejména mykobakterií) ve spolupráci s MENDELU a dalšími institucemi (výzkum vede prof. Ivo Pavlík).

1. 5. 5 Archeologická výzkumná činnost

Odbornou terénní činnost vyvíjel také kurátor archeolog, jenž na základě licence udělené Ministerstvem kultury začal v roce 2018 provádět záchranné archeologické dohledy a výzkumy na Blanensku. Celkem bylo v roce 2022 realizováno 73 záchranných výzkumů, přičemž 10 z nich představovalo neinvestiční záchranné výzkumy u fyzických osob (většinou novostavby rodinných domů). Ve dvou případech byly zjištěny pozitivní archeologické situace, a bylo nutné přistoupit k jejich dokumentaci a záchranně nálezů. Jednalo se o tyto akce:

- M-202200820 Lipůvka přístavba haly pro firmu VECOM real s.r.o. (na skryté ploše byl zjištěn menší zahlučený objekt, z jehož výplně se nepodařilo získat žádný materiál),
- M-202202811 Černá Hora RD Luksch (při skrytce pro novostavbu rodinného domu byl na již známé archeologické lokalitě zjištěn větší zahlučený objekt s nálezy z mladšího neolitu,

Archeolog muzea byl rovněž přivolán k průzkumu mlýnského náhonu v Dolní Lhotě, v němž se po vypuštění vody objevily zachovalé dřevěné konstrukce související s výstavbou mostu a konstrukcí zpevňujících břehy náhonu. Díky dendrochronologickému průzkumu bylo možné tyto konstrukce datovat do rozmezí 17.–19. století. Dokumentace proběhla ve spolupráci s pracovníci Městského úřadu v Blansku, oddělení územního plánování a regionálního rozvoje, Bohdanou Šlanhofovou a s pracovníkem Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště Kroměříž, Janem Štětinou.

V rámci monitoringu výšinné lokality Krhov „Malý Chlum“ podchytil archeolog výřez stromů v jedné části severního svahu pod opevněním a získal odtud větší množství keramických fragmentů z pozdní doby bronzové a halštatské.

Archeolog dále přijímal a zpracovával náhodné archeologické kovové i keramické nálezy, v roce 2022 od 7 nálezců, z nichž pět spolupracuje vesměs pravidelně a je členy *Sboru dobrovolných hledačů* Muzea Blanenska, jenž byl založen v roce 2020. Pravidelně se účastnil setkání Jihomoravské regionální archeologické komise (JMRAK), zpracovával náleзовé zprávy z vlastních archeologických výzkumů a prospekci, psal odborné články v oblasti své působnosti (periodikum *Přehled výzkumů*, *Folia Numismatica*), účastnil se odborných konferencí (*Archeologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* v Brně, *Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku* v Olomouci) a poskytoval konzultace badatelům a zájemcům z řad veřejnosti. Spolu s kolegy z ÚAPP Brno a z Muzea regionu Boskovicka spoluorganizoval XVI. ročník mezinárodní konference *Doba popelnicových polí a doba halštatská*, který se konal v Boskovicích. Účastnil se seminářů týkajících se digitalizace sbírek kulturní povahy v Moravské zemské knihovně a také semináře zabývajícím se problematikou detektoringu a možné spolupráce s hledači na Ministerstvu kultury v Praze. V rámci svého oborového zaměření na problematiku výšinného osídlení v pravěku navázal spolupráci s doktorem Jaroslavem Bartíkem z Archeologického ústavu AV v Brně, jež se týká záchrany jedné výšinné lokality na Slovákku. Činnost v oblasti popularizace archeologie je detailně vypsána v kapitole 1.3.

1.5.6 Konzervátorská výzkumná činnost

V rámci spolupráce se konzervátor podílel na pomoci s výstavami v rovině preventivní konzervace a transportu sbírkových předmětů.

1.6 Knihovní fond

Součástí muzea je badatelská knihovna, která ve svých fondech obsahuje literaturu vztahující se k předmětu zkoumání muzea – k muzeologii, historii, archeologii, speleologii, geologii, konzervátorství, muzejní pedagogice a literaturu vážící se k regionu. Odborná muzejní knihovna byla přestěhována do zrekonstruované budovy v podzámčí, kde dostala nové tematické řazení. Plní zde funkci studijní opory odborným pracovníkům muzea i předem objednaným badatelům. Byl obnoven odběr některých dříve odebíraných periodik, včetně doplnění chybějících ročníků. Během roku 2022 jsme do knihovny zapsali 3 nové přírůstky z důvodu nepřítomnosti pracovníce na pozici knihovnice. Celý knihovní fond tak nyní čítá 5 181 svazků, další přírůstky budou evidovány v roce 2023. Knihy, které byly vyřazeny v rámci kompletní inventury, byly v nabídce k prodeji během celého roku. Veřejnost o ně projevila velký zájem, prodána jich byla většina, celých 1280 svazků.

1.7 Propagace

Propagace muzea probíhala ve formě obecné prezentace muzea, jeho činnosti a nabízených služeb, propagovány byly také dílčí akce. O medializaci akcí byly vedeny záznamy a muzeum má k dispozici i pro rok 2022 přehled médií, ve kterých bylo zmíněno muzeum nebo konkrétní akce muzea, případně pracovníci muzea. Muzeum se snaží využívat především bezplatných forem prezentace, placené inzerce využívá jen v omezené míře. V roce 2022 byla využívána pravidelná rubrika ve Zpravodaji města Blanska, kde jsou každé tři týdny publikovány články o dění v muzeu, nová rubrika vznikla také v místním čtrnáctideníku Monitor. Obě periodika jsou blanenským občanům distribuována zdarma. Muzeum využilo koncem roku 2022 prezentaci v muzejních novinách TIM. Hojně byla v roce 2022 využívána také elektronická propagace formou PR článků, videí v různých formátech, zejména na vlastním YouTube kanále, Instagramu a Facebooku.

Propagaci muzea koordinuje a zajišťuje převážně ředitelka organizace a propagační pracovníce zajišťuje rozesílání emailů a distribuci propagačních materiálů. Muzeum využívá také pravidelně rozesílaný newsletter. Ke konkrétním akcím byly vytvořeny a v nezbytném efektivním nákladu vytištěny plakáty, které byly vylepeny na plakátovacích plochách a veřejně dostupných místech. Veřejnost byla také pravidelně informována o aktuálním dění v muzeu prostřednictvím webových stránek a facebookového profilu, zvýšila se také oblíbenost instagramového účtu. Oblíbenost sociálních sítí se neustále zvyšuje. Pozvánky a plakáty na aktuální akce byly rozesílány prostřednictvím adresáře příznivců muzea, spřízněným organizacím a obcím k dalšímu šíření i novinářům. Informace o muzeu v roce 2022 byly dostupné z různorodých webových stránek mapujících kulturní dění v regionu. Muzeum je aktivně zapojeno v Destinačním managementu Moravský kras a okolí, který nově zajišťuje DMO Moravský kras, z.s. Muzeum se také v roce 2022 zapojilo do dalšího ročníku projektu Objevuj památky, který v rámci celé republiky sdružuje památkové objekty, které nejsou pod správou Národního památkového ústavu. V rámci zapojení bylo možné využívat elektronickou komunikaci i přes jejich kanály. Od listopadu je muzeum nositelem regionální značky, stalo se tak součástí sítě jejích nositelů a může využívat další možnosti propagace.

Nejefektivnější forma propagace a zároveň bezplatná je prezentace muzea v médiích. Muzeum bylo v roce 2022 prezentováno nejčastěji v tištěných médiích regionálního nebo lokálního charakteru, zejména v Blanenském deníku a jeho týdeníku, ve Zpravodaji města Blanska, v Monitoru, v Listech regionů, v deníku Právo, v regionálním vydání Mladé fronty nebo v jejím týdeníku 5 plus 2. Prezentace muzea probíhala také v online verzích těchto tištěných médií a prostřednictvím jejich sociálních sítí. O výstavě Svět středověkých her a o akci Návrat do Býčí skály pořizovala reportáž Česká televize. O dění v muzeu také několikrát informoval Český rozhlas Brno. K důležitým akcím zpracovává ředitelka muzea tiskové zprávy, které se zpravidla v den konání akce rozesílají novinářům k využití spolu s fotografickou dokumentací akce. S využitím sítě turistických informačních kanceláří a turistických informačních portálů muzeum rozesílalo aktuální informace k provozu a k pořádaným akcím. Propagace v roce 2022

probíhala také ve spolupráci se společností KORDIS JMK formou grafické prezentace muzea na obrazovkách v linkových autobusech po Jižní Moravě výměnou za zvýhodněné vstupné do muzea na základě smlouvy o spolupráci a také prostřednictvím nabídek zvýhodněného vstupného na portálu Slevomat. Nabídka vstupného do muzea byla prezentována také na portálu Skvělé Česko.

Muzeum využívá pravidelně potenciálu sociálních sítí, zejména facebooku. Na Instagramovém účtu, který cílí především na mladší publikum, se počet sledujících zvýšil. Na facebooku dosáhl počet příznivců 2210. Všechny dosah facebookových příspěvků je nativní, muzeum si reklamu na facebooku neplatí z důvodu rizika zatížení povinností platby DPH. Pro distribuci informací muzeum využívá také facebook města Blansko, informační kanceláře Blanka a městské knihovny Blansko. V rámci propagace bylo zpracováno několik videí, propagační videa k akcím, video z přednášky Kariny Groemer a video z akce Zažít Blansko jinak. O akcích v muzeu pravidelně natáčí reportáže také blanenská televize. K podpoře propagace slouží také spolupráce s partnery při pořádání akcí, kteří se na propagaci spolupřátaných akcí rádi a aktivně podílí. V roce 2022 muzeum využilo také propagaci formou velkoplošných bannerů umístěných na hlavních příjezdových cestách do Blanska. V roce 2022 se muzeum opět zapojilo díky prodloužené zápůjčce z Naturhistorisches musea ve Vídni do akce Dny otevřených dveří v jeskyni Býčí skála, kde probíhala intenzivní propagace expozice archeologie. Archeolog muzea získal ocenění za knihu Blanensko a Moravský kras v pravěku, kterou muzeum vydalo v roce 2020.

Na konci roku 2022 byl dokončen navigační systém k zámku formou hnědých značek - šipek. Akce se realizovala ve spolupráci s CEJIZOU a JMK. Muzeum se také příležitostně propaguje na akcích města

nebo dalších subjektů. V roce 2022 jsme se poprvé účastnili Slavností jara a představovali jsme novou expozici na zahájení turistické sezony v Černé hoře.

1.8 Plánování a řízení

Muzeum má od roku 2016 zpracován obecný strategický plán - **Strategický plán muzea**, který je jedním ze základních dokumentů muzea a je dostupný veřejnosti na webových stránkách. V roce 2017 byl zpracován také koncepční dokument s názvem **Strategie rozvoje sbírky**, který obsahuje základní pravidla pro nakládání se sbírkou a mapuje možnou využitelnost depozitárních prostor. Obsahuje také obecné zásady a záměry sbírkotvorné činnosti muzea. Dokument je zpracován na období do roku 2022. V roce 2017 byla zpracována také **Koncepce rozvoje expozic**, která obsahuje základní teze při směřování muzea v dalších letech. Koncepce stanoví, které expozice je žádoucí ponechat, které by bylo vhodné nahradit a které doplnit. V roce 2023 budou dokumenty vyhodnoceny a sestaveny nové na další období.

Plánování v oblasti rozvoje činnosti muzea vyžaduje úzkou spolupráci s městem Blanskem, které je vlastníkem všech nemovitostí, které muzeum využívá na základě smlouvy o výpůjčce uzavřené na období 40 let. V říjnu roku 2019 byla zahájena městem Blanskem rekonstrukce budovy na adrese Zámek 2, kterou muzeum využívalo pro expozici měřicí techniky. V souladu s koncepčními dokumenty jsou budovy v podzámčí určeny pro využití k provozním účelům a muzejnímu zázemí. Do budovy na adrese Zámek 2 se přestěhovaly kanceláře odborného úseku. V budově Zámek 2 jsou navíc umístěny tři místnosti pro dílny, umývárna pro sbírkové předměty a 2 depozitáře. Rekonstrukce budovy na adrese Zámek 3 byla odložena na 2022 a měla by být dokončena v květnu 2023. Podle projektu bude budova rozdělena mezi muzeum a Základní uměleckou školu Blansko. Na užívání budovy prozatím není žádný právní titul. Využití části budovy by mělo být v budoucnu přidáno do stávající smlouvy o výpůjčce, případně uzavřena smlouva o výpůjčce nová. Výpůjčka dvorku u budovy Zámek 2, který je ve vlastnictví města a v minulosti se pronajímá zahrádkářům k využití pro archeologické rekonstrukce je stále v jednání.

Na konci roku 2022 byla ve spolupráci s městem Blanskem zahájena jednání o zpracování projektu pro dotace z titulu IROP. Byla zpracována architektonická studie pro využití podkroví zámku pro následné umístění expozice měřicí techniky, které se muzeum ve své sbírkové činnosti věnuje a která je specifickým tématem blanenské historie. Součástí projektu je i návrh využití budovy kočárovny, kterou má muzeum zapůjčenu od města Blanska. Ta je aktuálně využívána jako sklad a je v havarijním stavu. Měl by zde být umístěn depozitář měřicí techniky, prostor pro badatelnu a prostor pro zpracování nových sbírkových předmětů. Žádosti o dotaci se podávají v prvním čtvrtletí roku 2023, kdy by měl být projekt zpracován do podoby žádosti o vydání stavebního povolení.

Muzeum postupovalo v provozní činnosti podle plánu činnosti, se kterým byli seznámeni všichni zaměstnanci muzea před začátkem roku 2022. V muzeu probíhají pravidelné porady všech zaměstnanců muzea jedenkrát do měsíce, vždy v pondělí. Byla upravena směrnice č. 9 - Pracovní řád, kde byla ukotvena možnost a pravidla práce z domu.

V prvním čtvrtletí je každoročně sestavován plán dovolených.

Další plánování se v organizaci uskutečňovalo v souladu s právními předpisy.

1.9 Standardy dostupnosti veřejných služeb

Dle ustanovení § 10a zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů, je muzeum povinno udržovat standardy místní, časové, ekonomické a fyzické dostupnosti.

Standard místní dostupnosti je naplňován zveřejňovanými informacemi o instituci na webových stránkách, na facebookovém profilu, na Instagramu, na YouTube kanálu, v médiích, formou spolupráce s dalšími institucemi, výlepem plakátů a propagací muzea v dalších informačních kanálech cílených na široké publikum po celé Jižní Moravě. Informace jsou průběžně aktualizovány. Návštěvníci

mohou využít rezervace telefonicky nebo online. Na webových stránkách jsou také uvedeny veškeré kontakty na pracovníky muzea. Muzeum sídlí na blanenském zámku, který je v centru města, dobře dostupný ze zastávek vlaku a autobusu. Možnosti parkování jsou také dostačující. V roce 2022 muzeum využilo také propagaci formou velkoplošných bannerů umístěných na příjezdových cestách do Blanska. Dostupnost výrobků muzea jsme v roce 2022 posílili zavedením e-shopu, kde jsou dostupné zejména publikace.

Standard časové dostupnosti je naplňován celoroční otevírací dobou muzea. V dubnu až říjnu bylo muzeum otevřeno od úterý do neděle od 10.00 do 17.00, v listopadu až březnu pak od úterý do soboty od 10.00 do 17.00. Kromě standardní otevírací doby je muzeum otevřeno také v mimořádných případech v rámci konání kulturních akcí, přednášek, vernisáží výstav ve večerních hodinách. Některé akce pro školy jsou plánovány na zavírací dny a v pondělí také probíhají vzdělávací programy pro školy. Skupinám muzeum nabízí individuální dohodu na časech prohlídek. V rámci otevírací doby muzea probíhají komentované prohlídky prvního patra zámku čtyřikrát až pětkrát za den. Expozice přístupné bez průvodce a výstavy jsou přístupné po celou dobu otevření.

Standard ekonomické dostupnosti je naplňován prostřednictvím poskytování zvýhodněného vstupného. Snížené vstupné do muzea se týká dětí od 6 do 15 let, studentů, seniorů a držitelů ZTP. Volný vstup do muzea má pedagogický doprovod školních skupin, doprovod ZTP/P a děti do 6 let. Muzeum během roku vyhlašuje akce, kdy je vstupné zdarma, například pro seniory v den seniorů, v den otevřených dveří v rámci dní evropského dědictví, na některé kulturní akce. Na výstavy je vstup zdarma v rámci vernisáží. Muzeum poskytuje zvýhodněné vstupné také v rámci uzavřených smluv o spolupráci, v roce 2022 poskytovala slevy ze vstupného pro držitele voucherů zakoupených v rámci akcí na Slevomatu nebo pro držitele IDS jízdenek v rámci spolupráce s KORDIS JMK. Využíváno je také rodinné vstupné a v muzeu lze uplatnit Rodinné pasy. Pro svou propagaci muzeum využívá také volných vstupenek do expozic muzea. Pro vstupné je každoročně vydáván aktualizovaný cenový výměr. Začátkem roku došlo k mírnému navýšení vstupného do muzea v návaznosti na zvýšení provozních nákladů. Zvýšení vstupného bylo přijato pozitivně a nijak se neprojevalo poklesem návštěvnosti. Muzeum navíc poprvé v roce 2022 vyzkoušelo projekt Salmovská vstupenka, kterou mohli návštěvníci uplatnit na zámku v Rámcí nad Svitavou, na zámku v Blansku a v Kateřinské jeskyni v Moravském krasu. Všechny tyto lokality jsou spojeny s rodinnou Salmů, která v regionu působila. Pro ubytovatele byla zpracována nabídka ve formě zvýhodněné Partnerské vstupenky do muzea k využití pro individuální či skupinové hosty.

Standard fyzické dostupnosti, kterým je odstraňování architektonických a jiných bariér znemožňujících osobám s omezenou schopností pohybu a orientace užívání standardizovaných veřejných služeb, je naplňován využíváním plošiny pro imobilní instalované v budově zámku, bezbariérového přístupu do budovy zámku a všech expozic i výstav a prostřednictvím akcí pořádaných pro návštěvníky se specifickými potřebami - Den umění nevidomých na Moravě. Expozice archeologie vychází vstříc handicapovaným návštěvníkům, stejně jako některé výstavní projekty.

Muzeum poskytuje standardizované veřejné služby dle zákona ve všech čtyřech oblastech.

Ceník vstupného do muzea:	Stálé expozice	Výstavy ve velké výstavní síni	Doprovodné výstavy - sklep, multimediální sál, expozice
Základní vstupné	100 Kč	60 Kč	40 Kč
Snížené vstupné	50 Kč	30 Kč	20 Kč
Rodinné vstupné	200 Kč	120 Kč	80 Kč

II. Plnění úkolů v personální oblasti

V roce 2022 pracovalo v muzeu celkem 17 stálých zaměstnanců a ředitelka, přepočtených úvazků bylo 14,3. Muzeum je od 1.1.2021 organizačně rozděleno do 2 úseků – **odborného a provozně – technického**. Do **odborného úseku** jsou zařazeni 4 kurátoři, muzejní pedagog a konzervátor. Tito pracovníci vykonávali odborné činnosti, podíleli se na vedení knihovny a muzejních vzdělávacích programech a také se podíleli na přípravě muzejních výstav a na přípravě nové expozice. **Provozně–technický úsek** vede výstavář, který zároveň plní funkci zástupce ředitelky. Do tohoto úseku patří technický pracovník (0,5 úvazku), 4 uklízečky (0,3 úvazku, tj. 1,2 úvazku dohromady) a 2 průvodkyně. Pozice průvodkyň jsou v souvislosti s pořízením elektronického pokladního systému Colosseum diferenciovány - jedné z průvodkyň byla svěřena agenda vedení pokladny a druhé odpovědnost za prohlídky a propagaci organizace. Mimo tyto dva úseky jsou zařazeny pozice hlavní ekonom/zástupce ředitelky pro ekonomické záležitosti, účetní a organizační pracovníce s úvazkem 0,6. V průběhu roku 2022 se u většiny pozic uplatňovala kumulace funkcí, které jsou vymezeny pracovním náplněmi.

Rozhodnutím ředitelky byl od ledna 2021 navýšen úvazek na pozici organizační pracovníce (z 0,6 úvazku na 0,85 úvazku). Nadále bylo zachováno dočasné snížení o 0,25 úvazek na pozici kurátor-etnograf – z 1,0 na 0,75 úvazku. Od září 2022 byl z rozhodnutí ředitelky na pozici organizační pracovníce navýšen úvazek na 1,0 (snížen úvazek na pozici kurátor etnograf z 0,75 na 0,6). V září se vrátila pracovníce z MD na pozici kurátor-etnograf na úvazek 0,5, který byl od prosince na její žádost zvýšen na 0,6. Organizace by do budoucna velice uvítala zvýšení úvazku na pozici organizační pracovníce na 1,0, aby mohla vykonávat práci naplno vzhledem k narůstajícímu počtu akcí a zároveň se postupem času počítá se zpětným navýšením úvazku na pozici kurátor-etnograf. V průběhu roku 2022 jsme zaznamenali tři dlouhodobé pracovní neschopnosti v délce trvání od dvou do čtyř měsíců.

Na pozici muzejní pedagog odešla pracovníce na MD a během roku se na její pozici vystřídal dvě pracovníce, které vykonávaly část agendy. Vzdělávací programy obstarávali za její nepřítomnosti také průvodci. K 31.12.2022 ukončil dohodou své působení v muzeu pracovník na pozici konzervátor, pozice bude obsazena v roce 2023.

Muzeum v roce 2022 využívalo pro práci sezónních průvodců pracovníky na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, dále využívalo další pracovníce pro zajištění provozu muzea. Dohody byly využívány také k plnění některých obsahových úkolů – zpracování mzdové agendy zahrnující výplatu mezd, ilustrace, korektury a přepis odborných textů, lektorská činnost a pořadatelská služba, údržba objektů organizace, správa webových stránek a sociálních sítí muzea, laboratorní čištění a evidence archeologických nálezů, stěhovací a montážní práce související s přesunem sbírkových předmětů, nábytku a materiálu.

Muzeum zajistilo v roce 2022 výkon odborných praxí několika studentům:

Leden – Masarykova univerzita – Filozofická fakulta - Ústav archeologie a muzeologie – 1 student

Červen – Střední škola cestovního ruchu a gastronomie, s.r.o. – 3 studenti

Říjen – prosinec – Masarykova univerzita – Filozofická fakulta – Ústav hudební vědy – 1 student

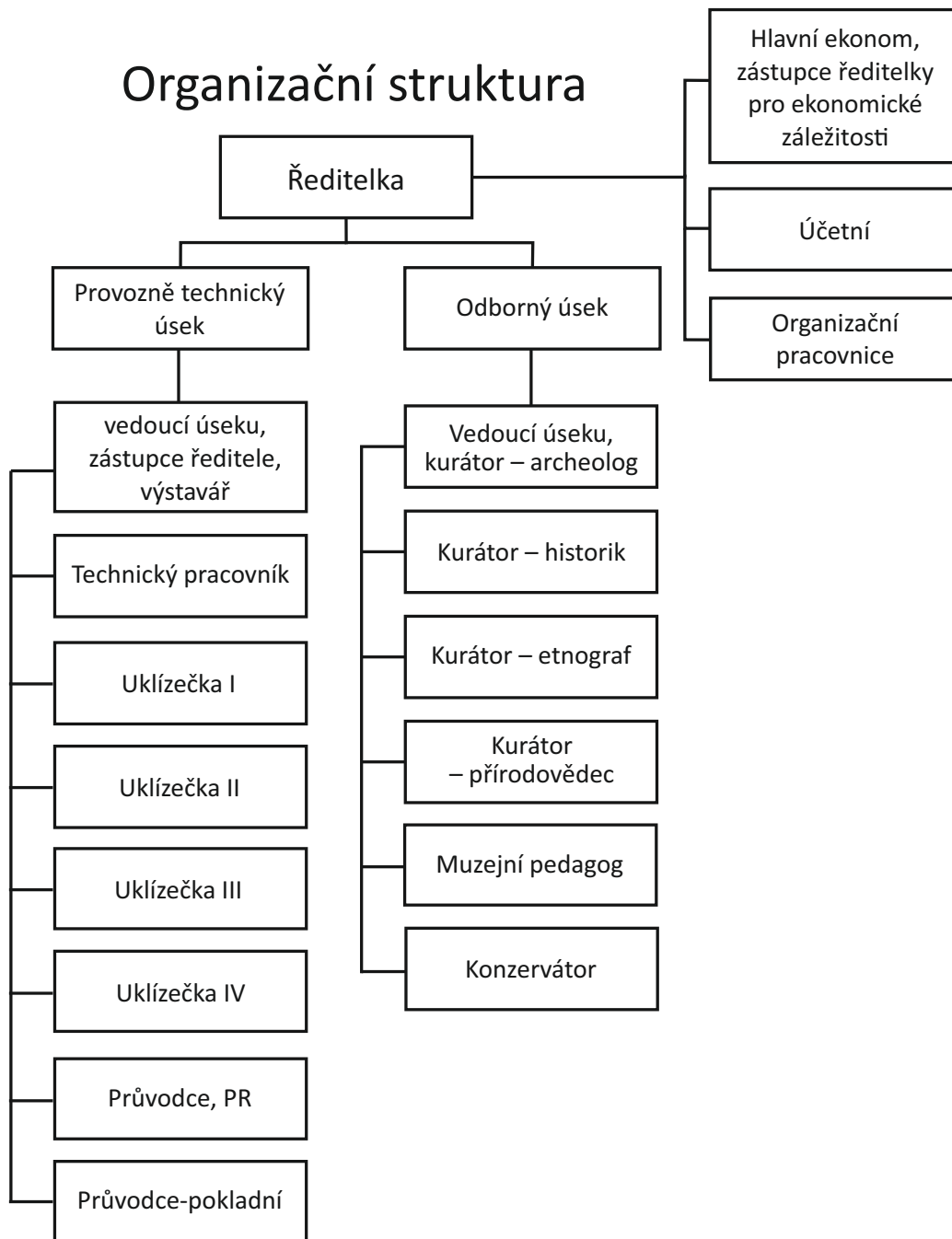
Finanční ohodnocení pracovníků muzea je stanoveno nařízením vlády, motivačními složkami platu zaměstnanců jsou nenárokové části platu – osobní příplatek a odměna. Výše osobního příplatku může dosahovat dle vnitřních předpisů Jihomoravského kraje u příspěvkových organizací max. 20 % schválených platových tarifů. Aby byl motivační charakter osobního příplatku zachován, není tato hranice využívána v plné výši. Odměnami byla mimořádná práce zaměstnanců muzea

oceněna v roce 2022 v závislosti na ekonomické situaci muzea a plnění mimořádných pracovních úkolů. Pro zaměstnance není zavedený jednotný systém průběžného dovzdělávání a získávání odborné kvalifikace nebo rozvoj stávající kvalifikace. Zaměstnanci si rozšiřují znalosti operativně dle potřeby.

	vzdělání	počet zaměstnanců								mzdové zařídění			průměrný plat při dosaženém vzdělání
		nepřepočtené úvazky				přepočtené úvazky				platové třídy	počet zaměstnanců	průměrný plat v plat.třídě	
		poč. stav	přírůstek	úbytek	konečný stav	poč. stav	přírůstek	úbytek	konečný stav				
Technicko-hospodářští pracovníci	VŠ	1	0	0	1	1	0	0	1	12	1	47 620	34 600
		7	1	2	6	6,75	0,75	1,75	5,75	10	6	32 430	
		0	1	1	0	0	1	1	0	9	0	22 640	
	ÚSO	1	0	0	1	1	0	0	1	10	1	32 820	29 930
		1	0	0	1	1	0	0	1	9	1	28 720	
		2	0	0	2	1,85	0	0	1,85	8	2	29 100	
	vyučen	0	1	0	1	0	1	0	1	5	1	23 930	23 930
	základní												
	Celkem		12	3	3	12	11,6	2,75	2,75	11,6		12	
Dělnické profese	VŠ												
	ÚSO												7 069
		3	0	0	3	0,9	0	0	0,9	3	3	7 069	
	vyučen	1	0	0	1	1	0	0	1	9	1	40 320	20 670
		1	0	0	1	0,3	0	0	0,3	3	1	7 069	
		1	0	0	1	0,5	0	0	0,5	7	1	14 630	
	základní												
Celkem		6	0	0	6	2,7	0	0	2,7	22	6	17 272	13 870
Celkový počet zaměstnanců													18
z toho:													
pracovníci důchodci													5
pracovníci ZPS													0
pracovníci na mateřské dovolené													1

Organizační struktura platná pro rok 2022

Organizační struktura platná od 1. 1. 2021

III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření

3.1 Výnosy

Muzeum Blanenska nemá povolenou doplňkovou činnost, proto předkládá údaje v této tabulce pouze za činnost hlavní.

Zdůvodnění odchylek oproti minulému období:

Muzeum v roce 2022 generovalo mírně vyšší příjmy z vlastní činnosti než v roce předcházejícím. Došlo ke změně struktury příjmů u nabízených služeb - k nárůstu příjmů ze vstupného vzhledem k navýšení ceny vstupného a zvýšení návštěvnosti a ke snížení příjmů z archeologických výzkumů (v roce 2022 se oproti roku 2021 nekonal žádný velký záchranný arch. výzkum). U prodeje vlastních výrobků došlo k mírnému poklesu naopak příjmy z prodeje zboží se výrazně navýšily i vzhledem k oslavám výročí 150 let od objevu v Býčí skále, kdy byly prodávány upomínkové předměty k tomuto tématu. Příjmy z pronájmů prostor zůstaly na úrovni roku 2021. V roce 2022 se podařilo získat také finanční dary od sponzorů.

Pokračovala spolupráce s městem Blanskem, které si u muzea pravidelně objednává zajištění akce Velikonoční prohlídky. Na jaře a na podzim byl realizován i tradiční cyklus koncertů Hudba na blanenském zámku a Vánoční koncert.

Muzeum dále spolupracovalo s Mendelovou univerzitou v Brně - zahradnickou fakultou v Lednici, kdy kurátoři připravili rešerše a digitální kopie archiválií a sb.fondů muzea vztahující se k olomučanské keramice a litinovým sb. předmětům určených pro pěstování rostlin. Uvedené informace byly využity i v katalogu výstavy.

VÝNOSY

Muzeum Blanenska, příspěvková organizace	SÚ	AÚ	Hlavní činnost			
			Skutečnost		Upravený rozpočet - plán hospodaření 2022	% plnění upraveného rozpočtu - plánu hospodaření ⁴⁾
			2021	2022		
Výnosy v tis.Kč						
Výnosy z vlastních výkonů a zboží			803	859	855	100,47%
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601		78	63	70	
Výnosy z prodeje služeb	602		564	541	540	
Výnosy z pronájmu	603		56	58	65	
Výnosy z prodaného zboží	604		105	197	180	
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609		0	0	0	
Ostatní výnosy			191	492	636	77,38%
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641		0	0	0	
Jiné pokuty a penále	642		0	0	0	
Výnosy z vyřazených pohledávek	643		0	0	0	
Výnosy z prodeje materiálu	644		0	0	0	
Výnosy z prodeje dlouh. nehmot. majetku	645		0	0	0	
Výnosy z prod. dlouh. hmot. majetku kromě pozemků	646		0	0	0	
Výnosy z prodeje pozemků	647		0	0	0	
Čerpání fondů	648		34	246	402	
Ostatní výnosy z činnosti	649		157	246	234	
Finanční výnosy			0	0	0	0,00%
Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661		0	0	0	
Úroky	662		0	0	0	
Kursově zisky	663		0	0	0	
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664		0	0	0	
Ostatní finanční výnosy	669		0	0	0	
Výnosy z nároků na prostředky st. rozpočtu, rozpočtu ÚSC a státních fondů			11 997	11 001	11 029	99,75%
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672		11 997	11 001	11 029	
Výnosy celkem:			12 991	12 352	12 520	

Zpracovala dne: 14.02.2023

Jméno: Ing. Iva Pavlišová

Kontrolovala dne: 14.02.2023

Jméno: Mgr. Bc. Pavlína Komínková

Výnosy**celkem 12.351.953,78 Kč**

Muzeum Blanenska vykázalo v roce 2022 výnosy v celkové výši 12.351.953,78 Kč. Na celkových výnosech se podílely tyto činnosti:

Výnosy z činnosti, z toho:	960.105,55 Kč
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	62.659,00 Kč
Výnosy z prodeje služeb, z toho:	540.989,76 Kč
<i>archeologické výzkumy</i>	<i>152.768,00 Kč</i>
<i>vstupné</i>	<i>388.221,76 Kč</i>
Výnosy z pronájmu, z toho:	57.800,00 Kč
<i>svatby</i>	<i>47.900,00 Kč</i>
<i>ostatní</i>	<i>9.900,00 Kč</i>
Výnosy za prodané zboží	197.178,00 Kč
Ostatní výnosy z činnosti, z toho:	233.308,25 Kč
<i>poštovné a balné</i>	<i>2.573,00 Kč</i>
<i>bezúplatné nabytí od subjektu</i>	<i>2.100,00 Kč</i>
<i>pojistné plnění za škody</i>	<i>49.208,00 Kč</i>
<i>prodej zboží předaného městem Blanskem</i>	<i>3.077,00 Kč</i>
<i>Slevomat odměna</i>	<i>2.051,00 Kč</i>
<i>akce pro děti – platby od rodičů</i>	<i>14.400,00 Kč</i>
<i>příjmy od města Blansko za spol. akce</i>	<i>40.000,00 Kč</i>
<i>ostatní příjmy (rešerše archiválií a sb.fondů, atd)</i>	<i>119.899,25 Kč</i>
Použití fondů, z toho:	246.136,74 Kč
Fond rezervní ze zlepšeného výsledku hospodaření	93.136,74 Kč
Fond rezervní z ostatních titulů	153.000,00 Kč
Smluvní pokuty a úroky z prodlení, z toho:	12.493,71 Kč
Smluvní pokuty	12.493,71 Kč
Finanční výnosy, z toho:	209,33 Kč
Úroky	209,33 Kč
Výnosy z transferů, z toho:	11.001.178,99 Kč
Příspěvek na provoz bez účelového určení	10.714.000,00 Kč
Účelově určené příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, z toho:	32.283,00 Kč
32.283,00 Kč Informační značky ke kulturním a turistickým cílům pro organizace Jihomoravského kraje – poskytnuto v roce 2020 ve výši 60.000 Kč s dobou použitelnosti do 31.12.2022	
1.185,33 Kč	<i>Osobní automobil – servisní smlouva z roku 2017</i>
17.010,66 Kč	<i>Investiční transfer – vitríny, trezor</i>
Příspěvky z rozpočtu města Blansko, z toho:	89.000,00 Kč
14.000,00 Kč	<i>Noc na zámku - S Josefem Mánesem</i>
30.000,00 Kč	<i>Divadelní představení Romeo a Julie</i>
20.000,00 Kč	<i>Návrat do Býčí skály-doprovodný program (Haralds Stunt Brothers)</i>
25.000,00 Kč	<i>Advent 2022</i>
Příspěvky z rozpočtu Ministerstva kultury, z toho:	147.700,00 Kč
67.700,00 Kč	<i>Návrat do Býčí skály</i>
80.000,00 Kč	<i>Moravské Švýcarsko Jindřicha Wankla – katalog k expozici</i>

3.2 Náklady

NÁKLADY

v tis. Kč

Název organizace:			Hlavní činnost			
Muzeum Blanenska, příspěvková organizace	SÚ	AÚ	Skutečnost		Upravený rozpočet - plán hospodaření 2022	% plnění upraveného rozpočtu - plánu hospodaření ⁴⁾
			2021	2022		
Náklady v tis.Kč						
Spotřebované nákupy			1 127	1 188	1 182	100
Spotřeba materiálu	501		550	546	546	100
Spotřeba energie	502		516	813	827	98
Spotřeba ostatních neskladovat. dodávek	503		11	10	12	83
Prodané zboží	504		66	126	130	97
Aktivace dlouhodobého majetku	506		-68	0	0	0
Aktivace oběžného majetku	507		-50	-384	-410	94
Změna stavu zásob vlastní výroby	508		102	77	77	100
Služby			1 565	2 196	2 182	101
Opravy a udržování	511		33	105	104	101
Cestovné	512		29	39	39	100
Náklady na reprezentaci	513		13	19	20	95
Aktivace vnitroorganizačních služeb	516		0	0	0	0
Ostatní služby	518		1 490	2 033	2 019	101
Osobní náklady			7 994	8 422	8 580	98
Mzdové náklady	521		5 868	6 266	6 414	98
Zákonné sociální pojištění	524		1 811	1 862	1 862	100
Jiné sociální pojištění	525		22	23	23	100
Zákonné sociální náklady	527		293	271	281	96
Jiné sociální náklady	528		0	0	0	0
Daně a poplatky			10	10	10	100
Daň silniční	531		0	0	0	0
Daň z nemovitostí	532		0	0	0	0
Jiné daně a poplatky	538		10	10	10	100
Ostatní náklady			6	2	2	100
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541		0	0	0	0
Jiné pokuty a penále	542		0	0	0	0
Dary a jiná bezúplatná předání	543		0	0	0	0
Prodaný materiál	544		0	0	0	0
Manka a škody	547		0	0	0	0
Tvorba fondů	548		0	0	0	0
Ostatní náklady z činnosti	549		6	2	2	100
Odpisy, rezervy a opravné položky			2 289	534	564	95
Odpisy dlouhodobého majetku	551		435	383	387	99
Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552		0	0	0	0
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553		0	0	0	0
Prodané pozemky	554		0	0	0	0
Tvorba a zúčtování rezerv	555		0	0	0	0
Tvorba a zúčtování opravných položek	556		0	0	0	0
Náklady z vyřazených pohledávek	557		0	0	0	0
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558		1 854	151	177	85
Finanční náklady			0	0	0	0
Prodané cenné papíry a podíly	561		0	0	0	0
Úroky	562		0	0	0	0
Kurzové ztráty	563		0	0	0	0
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564		0	0	0	0
Ostatní finanční náklady	569		0	0	0	0
Daň z příjmů			0	0	0	0
Daň z příjmů	591		0	0	0	0
Dodatečné odvody daně z příjmů	595		0	0	0	0
Náklady celkem:			12 991	12 352	12 520	99

Zpracovala dne: 14.02.2023
Ing. Iva Pavlišová

Schválila:
Mgr. Bc. Pavlína Komínková

Muzeum Blanenska vykázalo v roce 2022 náklady v celkové výši 12.351.953,78 Kč. Z této částky vynaložilo:

částka	nákladová položka	% podíl
545 858,31	Spotřeba materiálu	
813 137,51	Spotřeba energie	
9 972,72	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	
126 125,85	Prodané zboží	
- 241,73	Aktivace dlouhodobého majetku	
- 384 297,27	Aktivace oběžného majetku	
77 065,07	Změna stavu zásob vlastní výroby	
104 920,62	Opravy a udržování	
38 673,11	Cestovné	
19 411,10	Náklady na reprezentaci	
2 032 925,99	Ostatní služby	
6 266 410,00	mzdové náklady	
1 862 419,00	zákonné soc. pojištění	
270 358,94	zákonné sociální náklady	
22 752,00	jiné sociální náklady	
383 052,00	Odpisy dlouhodobého majetku	
150 760,54	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	
10 427,92	Daně a poplatky (nezahnuje daň z příjmů)	
413,31	kurzové ztráty	
191,70	manka zboží	
1 617,09	Ostatní náklady na činnost	
12 351 953,78	náklady celkem	98,66%

Zdůvodnění odchylek oproti minulému období:

Organizace čerpala finanční prostředky v souladu s rozpočtem. Oproti minulému období se výrazně zvýšily náklady na energie a služby vzhledem k vysokému růstu cen a inflace. Pořízením upomínkových předmětů k oslavám výročí 150 let objevu v Býčí skále došlo i k navýšení nákladů na prodané zboží. Vzhledem k vandalskému poškození litinové sochy (Venuše božská) se navýšily náklady na opravy a udržování. Oproti minulému období došlo ke snížení nákladů na pořízení drobného dlouhodobého majetku – organizace v tomto roce nepořizovala vybavení pro novou expozici ani budovu. Navýšení mzdových nákladů bylo způsobeno navýšením platů zaměstnanců o 10% v návaznosti na nařízení vlády č.264/2022 Sb.

Organizaci byl usnesením Rady Jihočeského kraje dne 23.02.2022 stanoven objem prostředků na platy pro rok 2022 ve výši 5.440 tis. Kč a objem prostředků na platy a OON ve výši 6.112 tis. Kč.

Mzdové náklady:

název závazného ukazatele	stanovení závazného ukazatele	změna	závazný ukazatel po změně
Objem prostředků na platy	5 440	302	5 742
Objem prostředků na platy a OON, z toho:	6 112	302	6 414
• Ostatní osobní náklady	672		672

Změny závazného ukazatele - objem prostředků na platy:

Objem prostředků na platy a OON				
usnesení	ze dne	změna	závazný ukazatel	odůvodnění
4088/22/R66	01.06.2022	75	objem prostředků na platy	75 tis. Kč - v návaznosti na usn. RJMK č. 3787/22/R61 ze dne 20.04.2022
5167/22/R77	12.10.2022	152	objem prostředků na platy	navýšení platů zaměstnanců o 10% v návaznosti na nařízení vlády č.264/2022 Sb.
5398/22/R81	23.11.2022	75	objem prostředků na platy	75 tis. Kč - v návaznosti na usn. RJMK č. 5088/22/R77 ze dne 12.10.2022

3.3 Finanční majetek

Muzeum Blanenska má 2 bankovní účty – běžný účet a účet FKSP oba vedené u České spořitelny, a. s. Na běžném účtu jsou kromě provozních prostředků i prostředky peněžních fondů. Organizace o finančních prostředcích účtuje odděleně.

K 31.12.2022 vykazovala organizace na bankovních účtech zůstatky ve výši:

číslo účtu:	Běžný účet, z toho:	1 402 457,12
241.0101	- provozní prostředky	183 161,80
241.0411	- účet fondu odměn	128 000,00
241.0413	- účet rezervního fondu ze zlepšeného HV	845 475,67
241.0416	- účet fondu investic	245 819,65
243.0101	Účet FKSP	42 648,55
	Finanční prostředky na účtech celkem	1 445 105,67

Muzeum Blanenska v roce 2022 účtovalo o hlavní pokladně a jedné vstupenkové pokladně a pokladně valutové. K 31.12.2022 byly finanční prostředky ze vstupenkové pokladny převedeny do hlavní pokladny.

K datu 31.12.2022 vykazovala organizace zůstatek hotovosti ve výši:

		v Kč	v EUR
261.0101	Hlavní pokladna	25 498,00	
261.0801	Valutová pokladna - EUR	0	
	Finanční prostředky v hotovosti celkem	25 498,00	

Na účtu **263 Ceniny** evidovalo muzeum v roce 2022 pouze stravenky.

Muzeum v roce 2022 poskytovalo zaměstnancům stravenky v nominální hodnotě 100 Kč.

CENINY	stav k 01.01.2022	stav k 31.12.2022
263.0101 stravenky - v Kč	22 200 Kč	6 500 Kč
stravenky - v ks	222 ks	65 ks
nominální hodnota 100 Kč		
40,00 Kč	příspěvek zaměstnavatele	
30,00 Kč	příspěvek z FKSP	
30,00 Kč	úhrada zaměstnance prováděná srážkou ze mzdy	

3.4 Pohledávky a závazky

K 31.12.2022 nebyly uhrazeny 4 faktury, všechny faktury byly uhrazeny během ledna 2023. Organizace nemá přijaté žádné bankovní úvěry.

Přehled pohledávek a závazků k 31.12.2022

Název organizace: Muzeum Blanenska, příspěvková organizace

Pohledávky

v tis. Kč

Syntetický i analytický účet	Celkem	Do data splatnosti	Po datu splatnosti						
			Celkem po splatnosti	0-30 dnů po splatnosti	31-60 dnů po splatnosti	61-90 dnů po splatnosti	91-180 dnů po splatnosti	181-360 dnů po splatnosti	nad 360 dnů po splatnosti
zálohy:									
314.0301 Zálohy ostatní									
314.0303 Zemní plyn									
314.0304 Srážky									
314.0305 Vodné a stočné									
311.0101 Odběratelé	31,5	13,2	18,3	18,3					
335.0101 Pohledávky za zaměstnanci									
Celkem	31,5	13,2	18,3	18,3	0	0	0	0	0

Závazky

v tis. Kč

Syntetický i analytický účet	Celkem	Do data splatnosti	Po datu splatnosti						
			Celkem po splatnosti	0-30 dnů po splatnosti	31-60 dnů po splatnosti	61-90 dnů po splatnosti	91-180 dnů po splatnosti	181-360 dnů po splatnosti	nad 360 dnů po splatnosti
321.0011 Dodavatelé	178,8	178,8							
Mzdy za 12/2022:									
333.0101 Vyúčtování mezd	527,8	527,8							
336.0201 + 0210 SP	188,5	188,5							
337.0101 + 0110 ZP	81,3	81,3							
342.0101 Zálohová daň	36	36							
342.0102 Srážková daň	3,2	3,2							
Celkem	1016	1015,6	0	0	0	0	0	0	0

Sestavila dne: 14.02.2023

Jméno: Ing. Iva Pavlišová

Podpis:

Jméno ředitelky: Mgr. Bc. Pavlína Komínková

Podpis ředitelky:

3.5 Dotace a příspěvky

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje na svém 8. zasedání konaném dne 16. 12. 2021 usnesením č. 763/21/Z8 schválilo rozpočet Jihomoravského kraje na rok 2022 a vedoucí odboru ekonomického Krajského úřadu Jihomoravského kraje provedla dne 3. 1. 2022 na základě usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 10888/12/R 148 ze dne 19. 1. 2012 rozpis rozpočtu Jihomoravského kraje na rok 2022.

V rozpočtu Jihomoravského kraje na rok 2022 jsou ve smyslu § 12 odst. 2 písm. b) zák. č. 250/2000 Sb.,

o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, stanoveny vůči zřízeným příspěvkovým organizacím závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit při svém hospodaření.

Poskytovatel dotace / příspěvku	Účel dotace / příspěvku	I / P	Poskytnutá částka v Kč	Vyčerpaná částka v Kč	Komentář
Příspěvek na provoz bez účelového určení			10 714 000,00	10 714 000,00	
Jihomoravský kraj	úhrada běžných provozních nákladů		10 714 000,00	10 714 000,00	
Účelově určený příspěvek na provoz			296 700,00	270 168,33	
Jihomoravský kraj - OKPP	Informační značky ke kulturním a turistickým cílům pro organizace Jihomoravského kraje	P	60 000,00	32 283,00	
Jihomoravský kraj - OINV	Osobní automobil - servisní sml z roku 2017	P		1 185,33	
Město Blansko	Noc na zámku - S Josefem Mánesem	P	14 000,00	14 000,00	
Město Blansko	Návrat do Býčí skály - doprovodný program	P	20 000,00	20 000,00	
Město Blansko	Advent na Blanenském zámku 2022	P	25 000,00	25 000,00	
Město Blansko	Divadelní představení Romeo a Julie	P	30 000,00	30 000,00	
Ministerstvo kultury	Moravské Švýcarsko Jindřicha Wankla – katalog k expozici	P	80 000,00	80 000,00	
Ministerstvo kultury	Návrat do Býčí skály	P	67 700,00	67 700,00	
Investiční příspěvek			150 000,00	150 000,00	
Jihomoravský kraj - OKPP	Nákup sbírek	I	150 000,00	150 000,00	
CELKEM			11 160 700,00	11 134 168,33	

			v tis. Kč
Název závazného ukazatele	stanovený závazný ukazatel	změna	závazný ukazatel po změně
Příspěvek na provoz bez účelového určení	10056	658	10714
Účelově určený příspěvek na provoz	60	0	60
- Informační značky ke kulturním a turistickým cílům pro organizace Jihomoravského kraje	60	0	60
Investiční příspěvek	150		150
- Nákup sbírek	150	0	150
Objem prostředků na platy a OON	6112	302	6414
- Objem prostředků na platy	5440	302	5742
- Ostatní osobní náklady	672		672

Další finanční prostředky obdržela organizace z rozpočtu města Blansko a ze státního rozpočtu – od Ministerstva kultury.

Příspěvky z rozpočtu města Blansko, z toho:

89.000,00 Kč

14.000,00 Kč Noc na zámku – S Josefem Mánesem
30.000,00 Kč Divadelní představení Romeo a Julie

25.000,00 Kč Advent 2022
20.000,00 Kč Návrat do Býčí skály – doprovodný program

Příspěvky z rozpočtu Ministerstva kultury, z toho:

147.700 Kč

80.000,00 Kč Moravské Švýcarsko Jindřicha Wankla + katalog k expozici
67.700,00 Kč Návrat do Býčí skály

Změny závazných ukazatelů poskytnutých organizaci zřizovatelem:

1. Příspěvek na provoz bez účelového určení:

SR	změna	UR
10 056	658	10 714

usnesení	ze dne	změna	odůvodnění
998/22/Z11	31.03.2022	193	10 249 193 tis. Kč - navýšení ZU - příspěvek na provoz bez účelového určení - navýšení nákladů na energie
1183/22/Z13	23.06.2022	102	10 351 102 tis. Kč - navýšení ZU - prostředky na platy vč. zákonných odvodů v návaznosti na usn. RJMK č. 3787/22/R61 ze dne 20.4.2022
1315/22/Z14	22.09.2022	100	10 451 100 tis. Kč - navýšení ZU - příspěvek na provoz bez účelového určení - navýšení nákladů za energie
1538/22/Z16	15.12.2022	263	10 714 161 ti. Kč navýšení ZU - příspěvek na provoz bez účelového určení, 102 tis. Kč - navýšení ZU - prostředky na platy vč. zákonných odvodů v návaznosti na usn. RJMK č. 5088/22/R77 ze dne 12.10.2022

2. Účelově určený příspěvek na provoz:

SR	změna	UR
60		

Informační značky ke kulturním a turistickým cílům pro organizace Jihomoravského kraje

3. Investiční příspěvek:

SR	změna	UR
150		

Nákup sbírek

3.6 Investice

Muzeum Blanenska obdrželo v roce 2022 od zřizovatele investiční příspěvek ve výši 150.000 Kč na akci Nákup sbírek. Organizace kromě prostředků od zřizovatele ve výši 150.000 Kč použila na nákup sbírek částku 4.792 Kč z vlastních investičních zdrojů.

Z vlastních investičních zdrojů pořídilo dále Muzeum Blanenska analytickou váhu v hodnotě 49.682,60 Kč a mikroskop v hodnotě 54.450 Kč. Vše bylo použito k dovybavení konzervátorské dílny.

IV. Autoprovoz

Muzeum disponuje od roku 2017 dvěma vozy – osobním automobilem zn. Dacia a nákladním/dodávkovým vozem zn. Peugeot. Autoprovoz se řídí vnitřní směrnici muzea č. 10/2016 Pracovní cesty a cestovní náhrady v platném znění a směrnici č. 16/2017 - Autoprovoz.

	<u>Vozidlo rok výroby</u>	<u>počet ujetých km</u>	<u>prům. spotřeba</u>	<u>technický stav vozidla</u>
Peugeot Boxer	2000	1 126,0	9,9 l/100 km	odpovídá stáří vozidla
Dacia Dokker	2017	10 913,0	7,02 l/100 km	technický stav dobrý

Celkem ujeté 12 039 km za rok 2022.

Využití vozidel:

Využití vozidel:

Peugeot Boxer

Vozidlo bylo využíváno zejména k transportu výstav, výstavního materiálu, při přípravě expozice *Obrazy z Moravského Švýcarska* nebo s akcemi pro veřejnost (Návrat do Býčí skály). Nelze opominout ani využití s výzkumnou prací v terénu, zejména paleontologickým výzkumem (Býčí skála, Barová jeskyně nebo Chrudichromy).

Dacia Dokker

Vozidlo je využíváno pro převoz osob na jednání, konference, akce pro veřejnost, převoz sbírkových předmětů, materiálu, záchranné archeologické výzkumy, prospekce, distribuce propagačních materiálů.

Základní umělecká škola Blansko využívá na základě rámcové smlouvy o výpůjčce nákladního vozidla vozidlo Peugeot Boxer k přepravě hudebnin a zvukové aparatury. Zápůjčka se uskutečňuje formou objednávky, kdy ZUŠ hradí Muzeu náklady na pohonné hmoty. V roce 2022 ZUŠ Blansko vozidlo nevyužila.

Služební automobily, které má organizace k dispozici jsou plně dostačující k účelům, které jsou pro organizaci potřebné. Nákladní vůz již vykazuje vzhledem ke stáří technické závady. Komplikací byla porucha brzd vozidla se složitou a nákladnou opravou. I přes tento problém najelo vozidlo více kilometrů než v předchozím roce.

Muzeum neplánuje v nejbližších 5 letech pořizovat nová vozidla.

V. Plnění úkolů v oblasti s nakládání s majetkem

Muzeum v roce 2022 nakládalo s majetkem svěřeným zřizovatelem na základě dodatku č. 1 ke zřizovací listině muzea a s majetkem vypůjčeným od města Blanska. Svěřený majetek zahrnuje majetek darovaný městem kraji na základě darovací smlouvy při převodu zřizovatelských funkcí a majetek

pořízený do majetku zřizovatele za fungování muzea jako krajské příspěvkové organizace. Muzeum má ve výpůjčce 3 nemovitosti ve vlastnictví města Blanska, které využívá ke své činnosti, jednou z nemovitostí je zámek - nemovitá kulturní památka. Dále má muzeum ve výpůjčce soubor movitých věcí. Seznam movitých a nemovitých věcí je nedílnou součástí smlouvy o výpůjčce uzavřené mezi muzeem a městem Blanskem dne 21. 12. 2015. Smlouva o výpůjčce byla dodatkována a výpůjčka movitých věcí prodloužena.

Příspěvková organizace		počáteční stav	přírůstek	úbytek	konečný stav
Muzeum Blanenska, příspěvková organizace					
Dlouhodobý nehmotný majetek z toho:		525 982,03	71 994,93	0,00	597 976,96
.012	nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0,00			0,00
.901	dlouhodobý nehmotný majetek DrNM (2-7 tis. Kč)	159 221,83	3 968,73		163 190,56
.018	dlouhodobý nehmotný majetek DDNM (7-60 tis. Kč)	366 760,20	68 026,20		434 786,40
.013	dlouhodobý nehmotný majetek DDNM (nad 60 tis. Kč)	0,00			0,00
Dlouhodobý hmotný majetek, z toho:		14 693 567,73	650 536,14	338 765,41	15 005 338,46
.031	pozemky	0,00			0,00
.032	kulturní předměty	1 698 709,25	184 982,00		1 883 691,25
.021	stavby	0,00			0,00
.022	samostatné movité věci a soubory movitých věcí dlouhodobý hmotný majetek (nad 40 tis.Kč)	4 874 754,02	104 132,60		4 978 886,62
902	drobný hmotný majetek (1-3 tis. Kč)	791 132,39	19 762,60	2 369,00	808 525,99
.028	drobný dlouhodobý hmotný majetek (3-40 tis. Kč)	7 328 972,07	82 734,34	77 471,81	7 334 234,60
.042	nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,00	258 924,60	258 924,60	0,00
CELKEM		15 219 549,76	463 606,47	79 840,81	15 603 315,42

Organizace v roce 2022 pořídila majetek v celkové výši 436 606,47 Kč a vyřadila neupotřebitelný majetek ve výši 79 840,81 Kč.

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku:

022.0000 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí celkem 104 132,60 Kč

49 682,60 Kč analytická váha

54 450,00 Kč mikroskop

VI. Peněžní fondy

Organizace má dle zákona tyto peněžní fondy:

6.1 Fond investic

Počáteční stav fondu k 01.01.2022	264.702,91 Kč
Tvorba fondu, z toho:	516.041,34 Kč
• příděl z odpisů	366.041,34 Kč
• investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele:	
-Nákup sbírek	150.000,00 Kč
Čerpání fondu, z toho:	534.924,60 Kč
- investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele:	
- Nákup sbírek	150.000,00 Kč
- z vlastních zdrojů:	
nákup sbírek	4.792,00 Kč
odvod do rozpočtu zřizovatele	276.000,00 Kč
pořízení analytické váhy z vlastních zdrojů	49.682,60 Kč
pořízení mikroskopu z vlastních zdrojů	54.450,00 Kč
Konečný stav fondu k 31.12.2022	245.819,65 Kč

Fond investic organizace je finančně krytý.

6.2 Rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření

Počáteční stav fondu k 01.01.2022	938 612,41 Kč
Tvorba fondu, z toho:	0 Kč
• příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	0 Kč
Čerpání fondu, z toho:	93.136,74 Kč
• ostatní čerpání	93.136,74 Kč
Konečný stav fondu k 31.12.2022	845 475,67 Kč

Organizace v roce 2022 čerpala prostředky fondu na další rozvoj organizace - k pokrytí zvýšených nákladů na energie a služby. Rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření je finančně krytý.

6.3 Rezervní fond z ostatních titulů

Počáteční stav fondu k 01.01.2022	0 Kč
Tvorba fondu, z toho:	153.000,00 Kč
• peněžní dary účelové	15.000,00 Kč
• peněžní dary neúčelové	138.000,00 Kč
Čerpání fondu, z toho:	153.000,00 Kč
• čerpání účelového daru na akci Návrat do Býčí skály	15.000,00 Kč
• čerpání neúčelových darů	138.000,00 Kč
Konečný stav fondu k 31.12.2022	0 Kč

Organizace v roce 2022 čerpala prostředky fondu na částečné financování akce Návrat do Býčí skály a k pokrytí zvýšených nákladů na energie a služby.

6.4 Fond odměn

Počáteční stav fondu k 01.01.2022	128.000,00 Kč
--	----------------------

Tvorba fondu, z toho:

• přiděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	0,00 Kč

Konečný stav fondu k 31.12.2022	128.000,00 Kč
--	----------------------

Organizace v roce 2022 prostředky fondu nečerpala. Fond odměn je finančně krytý.

6.5 Fond kulturních a sociálních potřeb

Počáteční stav fondu k 01.01.2022	28.440,01 Kč
--	---------------------

Tvorba fondu, z toho:	111.918,54 Kč
-----------------------	---------------

• přiděl do fondu ve výši 2% objemu hrubých mezd	111.918,54 Kč

Čerpání fondu, z toho:	97.710,00 Kč
------------------------	--------------

- příspěvek na stravování ve výši 30 Kč na 1 stravenku	97.710,00 Kč

Konečný stav fondu k 31.12.2022	42.648,55 Kč
--	---------------------

Fond kulturních a sociálních potřeb organizace je finančně krytý.

VII. Inventarizace majetku a závazků

Inventarizace majetku a sbírky muzejní povahy upravuje vnitřní směrnice č. 11/2016 - Zabezpečení inventarizace a č. 14/2016 – Režim nakládání se sbírkou v aktuálních zněních. Způsob a organizaci

provádění inventarizace veškerého majetku, závazků a ostatních pasiv a aktiv včetně podrozvahových účtů v souladu s ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, vyhláškou č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků a Českými účetními standardy pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. Je určena pro vnitřní potřebu muzea a je závazná pro všechny zaměstnance. Za provedení inventarizace majetku JMK předaného v souladu s § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, k hospodaření muzeu, je odpovědná ředitelka příspěvkové organizace.

Inventarizace veškerého majetku a závazků byla provedena ke dni řádné účetní závěrky. Inventarizací se ověřoval skutečný stav majetku a závazků se stavem v účetnictví a evidenci majetku. Součástí inventarizace je i následné vyhotovení inventurních soupisů, přehledu inventarizačních rozdílů, s vyšetřením vzniku inventarizačních rozdílů, s vypracováním návrhu na vypořádání těchto rozdílů pro vedení účetní jednotky. V rámci inventarizace majetku provedené ke dni 31. 12. 2022 byly porovnány jak stavy fyzické tak i účetní. Inventarizací nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly. U dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, jiného drobného dlouhodobého hmotného majetku, zboží na skladě je inventarizace prováděna ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, podle vnitřní směrnice organizace č. 11/2016 v aktuálním znění

Sbírka muzea musí být ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky vzhledem k svému rozsahu kompletně inventarizována v průběhu 10 let. Každoročně tedy musí řádnou inventarizací projít cca 10 %, minimálně však 5 %. Dokončení průběžné fyzické inventury sbírky muzejní povahy u 100 % inventárních čísel bylo k **31. 03. 2013**. Fyzická inventura sbírky muzejní povahy ke dni 31. 12. 2022 byla provedena u 10 % z celkového počtu inventárních čísel podsbírky tak, aby další číslo bylo následné na poslední číslo z fyzické inventury předchozího roku. V roce 2022 byla v muzeu provedena pravidelná inventarizace sbírky v souladu s ustanoveními zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů. Inventarizovány byly všechny podsbírky v tomto rozsahu: B 3183–B 3592, DO 999–DO 1124, S 5091–S 6185, K 475–K 538, D 734–D 826, SP 1125–SP 1274, M 1892–M 2131, E 1130–E 1301. Během inventarizace nebyly zjištěny nedostatky a všechny předměty byly dohledány. Inventarizační cyklus v muzeu je desetiletý, přičemž roční inventarizace každé podsbírky zahrnuje obvykle 10% z celkového počtu inventárních čísel podsbírky.

VIII. Kontrolní činnost

Plán kontrolní činnosti pro rok 2022

Kontroly na úseku ekonomickém:

- Čerpání rozpočtu a fondů měsíčně po provedení účetní závěrky, tabulky se předávají elektronicky na odvětvový odbor
Odpovídá: hlavní ekonom organizace
- Kontrola pokladní hotovosti kontrola záloh a jejich vyúčtování zaměstnanci na dohody mimo pracovní poměr, kteří pracují s prodejem vstupenek a zboží a odvádí po každé službě příjmy do vstupenkové pokladny
Odpovídá: pokladní vstupenkové pokladny
měsíčně vyúčtování pokladny, kontrola dodržování pokladního limitu vstupenkové pokladny, kontrola vstupenkové pokladny napojené na pokladní systém Colosseum
Odpovídá: hlavní účetní
- Řídící kontrola dle zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole záznam o provedení předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku či pohledávky, po vzniku závazku či pohledávky, průběžné a následné kontroly se provádí na „košilce“ k dokladům
Odpovídá: příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní

Kontroly na úseku odborném:

- Pravidelná kontrola expozic a sbírkových předmětů měsíčně
Odpovídají: všichni kurátoři každý za svou oblast
- Kontrola klimatických podmínek v depozitářích měsíčně
Odpovídá: správce depozitáře
- Kontrola venkovní expozice litiny měsíčně
Odpovídá: kurátor podsbírky litiny

Kontroly na úseku provozně-technickém:

- Kontrola příchodů a odchodů v knize docházek namátkově
Odpovídá: ředitelka, zástupce ředitelky
- Kontrola BOZP namátkově – kontrola odpojení ze zdroje u varných konvic, kontrola elektrických přímotopů vč. dodržování bezpečné vzdálenosti, kontrola používání ochranných osobních prostředků, vydaných v rámci prevence epidemie COVID -19 zaměstnancům
Odpovídá: zástupce ředitelky
- Spotřeba energií měsíčně – odečty el. energie a plynu
čtvrtletně – odečty vody
Odpovídá: zástupce ředitelky
- Kontrola doby použitelnosti obsahu lékárníček pololetně
Odpovídá: pověřený pracovník
- Kontrola doby použitelnosti osobních ochranných prostředků min. 1 x ročně
Odpovídá: zástupce ředitelky

Kontrola dodržování povinností vyplývajících z obecného nařízení GDPR:

- Kontrola bezpečného uložení písemností obsahujících osobní údaje
- Kontrola dodržování bezpečnosti informačních a komunikačních technologií
namátkově
Odpovídá: ředitelka

Zpracovala: Ing. Iva Pavlišová
Dne: 09.02.2022

Schválila: Mgr. Bc. Pavlína Komínková
Dne: 09.02.2022

Organizace sestavila pro rok 2022 Plán kontrolní činnosti zahrnující i kontroly používání ochranných osobních prostředků, vydaných v rámci prevence epidemie COVID-19 zaměstnancům a dodržování povinností vyplývajících z obecného nařízení GDPR. V rámci kontroly GDPR ředitelka muzea provádí namátkově kontrolu bezpečného uložení písemností obsahujících osobní údaje a kontrolu dodržování bezpečnosti informačních a komunikačních technologií. Pracovníci byli průběžně na poradách seznamováni s těmito nařízeními a vnitřními předpisy vztahujícími se k dané problematice.

Kontroly dle plánu kontrol probíhaly v předepsaných intervalech, popřípadě intervalech častějších.

Muzeum má v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, zaveden vnitřní kontrolní systém, který se řídí vnitřní směrnici č. 2/2016 *Finanční kontrola*. Směrnice popisuje kontrolní metody a postupy při provádění jednotlivých fází řídicí kontroly a stanovuje osoby, které jednotlivé fáze řídicí kontroly provádí. Odpovědní pracovníci o provedení jednotlivých fází kontroly vyhotovují záznam. V roce 2022 nebyly v organizaci provedeny žádné externí kontroly.

Interní audit je v muzeu nahrazen veřejnosprávní kontrolou zřizovatele. Organizace odevzdala řádně a včas vyúčtování všech účelových prostředků přijatých v r.2022. Žádný z jejich poskytovatelů neprovedl v organizaci fyzickou kontrolu vyúčtování a žádný neshledal v předloženém vyúčtování pochybení.

IX. Doplňková činnost

Muzeum Blanenska nemá povolenou a nevykonává žádnou doplňkovou činnost.

X. Dlouhodobé plány

Dlouhodobé plány organizace v oblasti rozvoje expozic jsou zpracovány v dokumentu **Koncepce rozvoje expozic**. Hlavním cílem v této oblasti je vytvoření expozičního okruhu, kde by expozice tvořily prohlídkový okruh se vzájemně provázanými expozicemi historickými, umělecko technickými a přírodovědně výzkumnými. Celkový časový (historický) rozsah expozic by měl pokrývat časová období: Od vzniku Země po jeskynní medvědy, tedy Archaikum až svrchní pleistocén (nově vybudovaná expozice Obrazy z Moravského Švýcarska), archeologii od paleolitu po první Slované (Archeologická expozice), středověk (expozice Hrad), barokní a klasicistní časy (zámecké interiéry, Salmové), průmysl, umění a vědu devatenáctého století, objevy v Moravském krasu v první polovině dvacátého století a aktuální vědecké novinky (expozice speleologie, měřicí technika). Návštěvník by tak byl proveden průřezem od průmyslu a umění přes těžbu surovin k průmyslové činnosti, bádání v podzemí a významné badatelské osobnosti k historii rodu Salmů, zámku a regionu vůbec ve všech historických epochách a regionálně zásadních milnících. Podle koncepce rozvoje byla prozatím obnovena expozice archeologie s názvem Cesta do pravěku Blanenska, na kterou navazuje archeologické herna, v roce 2019 byla obnovena expozice blanenské umělecké litiny. Počátkem roku 2022 byla otevřena nová expozice s názvem Obrazy z Moravského Švýcarska podle stejnojmenné knihy z pera Jindřicha Wankla. Expozice nahradila stávající expozici Bydlení na blanenském zámku. Navazuje na poslední místnost expozice Blanenské umělecké litiny a na osobnost Hugo Františka Salma, pro jehož slévárnu Jindřich Wankel pracoval. Expoziční trasu by měla dokončit expozice měřicí techniky, která byla zrušena v budově Zámek 2, ten byl přestavěn na provozní budovu a slouží nyní pro odborné pracovníky, depozitáře a dílny. Uvolněním posledního patra zámku vznikne nový prostor pro expozici měřicí techniky. Po dohodě s městem Blanskem byla připravena žádost o dotaci z titulu IROP Muzea. S vytvořením expozice souvisí také oprava - restaurování přístupového schodiště. Jako depozitář měřicí techniky by měla být využita budova Kočárovny. Vybudování nové expozice předpokládá intenzivní spolupráci s vlastníkem nemovitosti - městem Blanskem a k vlastní realizaci bude nutná finanční podpora z externích zdrojů. K úpravě podkroví se bude moci přistoupit, jakmile bude dokončena úprava budovy Zámek 3, která předpokládá přesun některých provozních prostor a kompletní uvolnění patra zámku. Ta by měla včetně stěhování proběhnout do konce roku 2023.

V roce 2020 dokončena rekonstrukce budovy - Zámku 2. Do nově zrekonstruované budovy byly přestěhovány kanceláře odborných pracovníků - kurátorů a konzervátora. Byla zde vytvořena místnost pro dokumentaci sbírkových předmětů, která zároveň slouží jako knihovna. V roce 2023 by mělo dojít k jejímu dovybavení další digitalizační technikou. Pracovníci zde mají odpovídající zázemí. V patře budovy vznikla také konzervátorská dílna určená pro zpracování drobnějšího materiálu a archeologických či osteologických nálezů. V přízemí jsou umístěny dva depozitáře, jeden výhradně určen pro archeologický materiál, kam byl zároveň instalován trezor pro uložení mincovních depotů. Od roku 2023 bude muzeum zapojeno do projektu NAKI, ze kterého by měly být financovány analýzy Bořitovského pokladu a vyřešeno i uložení. Do druhého z depozitářů se v budoucnu přesune historický nábytek. V přízemí jsou také umístěny dílny pro práci s nábytkem a rozměrnými sbírkovými předměty. V části Zámku 3 využívané muzeem by měl vzniknout depozitář litiny a kancelář ředitelky a ekonomických pracovníků. Prostory zámku 3 budou propojeny s prostory Zámku 2. Vznikne tak provozní prostor a hlavní budova zámku bude uvolněna pro expozice.

V souladu s plánem rozvoje expozic se připravuje také využití zámeckého sklepení, kde by v budoucnu mohla být instalována geologická expozice s využitím dostupného materiálu.

Pro rok 2023 se připravuje pestrý program věnovaný výročí uplynutí 100 let od otevření blanenské sokolovny. Budova byla zbourána v roce 2003 a výstava bude připomínkou kulturní dění, které tam desítky let probíhalo. Výstava neopomíná ani obecnou historii sokolského hnutí a jeho nosné myšlenky. V duchu sokolských oslav se ponese první pololetí. Chystají se besedy, koncerty, divadla, ples a také muzejní noc bude mít sokolské téma. Rok 2023 pracovní nazýváme jako "Retrorok", na další pololetí plánujeme výstavu prvních počítačů a herních konzol z Regionálního muzea v Litomyšli zvanou Retrogaming a na konec roku pro děti proběhne výstava stavebnice SEVA. Na rok 2024 plánujeme ve spolupráci s Galeríí výtvarného umění v Hodoníně výstavu Apolenka z Modrotisku a máme dohodnutý pestrý doprovodný program s dalšími kulturními institucemi ve městě.

Muzeum podalo pro rok 2023 žádosti o finanční podporu ze státního rozpočtu na vzdělávací aktivity, které se věnují osobnosti Ericha Roučky a jsou prezentací podsbírkou měřicí techniky, která je prozatím uložena v depozitářích a čeká na stálou expozici. Vzdělávací programy se snažíme neustále rozšiřovat a nabídku stávajících programů aktualizovat.

Dále jsme podali žádost o podporu z dotačního titulu ISO na pořízení odvlhčovačů a aktualizaci monitorovacího systému do expozic pomocí dataloggerů a jejich propojení. Organizace zpracovala žádost o finanční podporu také z Národního plánu obnovy na vybavení dokumentačního pracoviště muzea a provedení digitalizace významných sbírkových předmětů pro budoucí online prezentaci.